

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta

Studijní program: Zemědělské inženýrství

Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

Katedra krajinného managementu

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zhodnocení problémů rozvoje malých obcí

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Moravcová

Autor: Iva Louženská

České Budějovice, duben 2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zemědělská fakulta
Katedra pozemkových úprav
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iva LOUŽENSKÁ**
Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**

Název tématu: **Zhodnocení problémů rozvoje malých obcí.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Výběr zájmové oblasti a sídelní struktury.
Charakteristika území a charakteristika sídla.
Seznámení s metodikou rozvoje venkovského prostoru.
Zpracování žádosti pro zařazení do programu rozvoje venkova MMR včetně podkladů.
Harmonogram navržených aktivit.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HLADÍK, J. Pozemkové úpravy a obce. Deník veřejné správy, Zpravodaj Mze, roč. 2005, č. 2

LAMBIN, E.F., GEIST, H.J. Land-Use and Land-Cover Change. Springer Berlin, 2006. ISBN 978-3-540-32201-6

LOW, J., MÍCHAL, I.: Krajinový ráz, Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy 2003, ISBN 80-86386-27-9

MAIER, K. Územní plánování. Vyd. 2. přeprac. ČVUT Praha 2000

MARTÍNEK, M., KOZEL, J.: Architektura a plánování venkova. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 1993: Učební texty vysokých škol; VÚT v Brně. ISBN 80-214-0503-1

NADIN, V., BARTON, H. Územní plánování a rozvoj hospodářství a cestovního ruchu. ICLEI, 1999

SKLENIČKA, P. Základy krajinného plánování, Naděžda Skleničková, Praha 2003, ISBN 80-903206-1-9

Strategie regionálního rozvoje ČR, usnesení vlády ČR č. 682/2000

SÝKORA, J.: Územní plánování vesnic a krajiny, České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 2002, ISBN 80-01-02641-8

Časopisy: Urbanismus a územní rozvoj

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Moravcová

Katedra pozemkových úprav

Datum zadání diplomové práce:

28. února 2008

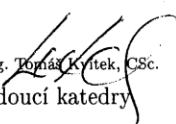
Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2010

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
378 01 České Budějovice

doc. Ing. Tomáš Kytecký, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 28. února 2008

Prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění, uvedené literatury a pokynů vedoucí diplomové práce.

České Budějovice, duben 2010

.....

Iva Louženská

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Janě Moravcové za odborné vedení, cenné připomínky a pomoc při zpracování této diplomové práce.

Vděčnost a poděkování zasluhuje též Ing. Vladislav Klabouch, starosta z Obecního úřadu Záblatí za užitečné rady, trpělivost a ochotu při mých návštěvách při získávání informací a dat pro zpracování této práce. Dále mé děkování patří Ing. Vlastimilu Lukáškoví (Městský úřad Prachatice, Úřad územního plánování) za poskytnutí materiálu.

V neposlední řadě nesmím opomenout ani okruh mých nejbližších.

OBSAH:

1	ÚVOD	8
2	CÍL PRÁCE	10
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	11
3.1	Vesnice v širších vztazích	11
3.1.1	Tradiční obraz vesnice	11
3.1.2	Stav vesnice před rokem 1989	11
3.1.3	Vesnice dnes	12
3.1.4	Vesnice a ekologie	12
3.2	Teorie regionálního rozvoje	14
3.3	Obnova, rozvoj vesnice a venkova	15
3.3.1	Program obnovy vesnice	15
3.3.2	Program rozvoje venkova	16
3.3.3	Získání dotací	17
3.3.4	Cíle, předpoklady a tendence obnovy a rozvoje vesnice	18
3.4	Ústřední orgány státní správy ČR	20
3.4.1	Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)	20
3.4.2	Strategie regionálního rozvoje ČR	21
3.5	Role EU v rozvoji ČR	22
3.5.1	Předvstupní nástroje EU	22
3.5.2	Politika soudržnosti EU	23
3.5.3	Fondy EU	23
3.5.4	Cíle regionální politiky	24
3.5.5	Operační programy a fondy	25
3.5.6	Regiony soudržnosti	26
3.6	Územní plánování	27
3.6.1	Co je to územní plánování	27
3.6.2	Krajina jako součást ÚP	28
3.6.3	ÚP jako faktor ve výstavbě životního prostředí	29
3.6.4	Kategorie ÚPD	30
3.6.5	ÚP v jiných státech	31
3.6.6	Hlavní právní předpisy	31
3.6.7	Úkoly ÚP	31

3.6.8.1 Územně plánovací podklady	32
3.6.8.2 Územně plánovací dokumentace	33
3.6.8.3 Pořizování a zpracování ÚPD	34
3.6.9 Závaznost ÚPD a limity využití území	35
4 Materiál	38
5 Metodika	40
5.1 Metodika	40
6 Charakteristika krajinného rázu	42
6.1 Přírodní charakteristiky	42
6.1.1 Geomorfologické utváření území	42
6.1.2 Vodní plochy a toky	42
6.1.3 Klimatické podmínky	43
6.1.4 Pedologie	43
6.1.5 Vegetační kryt	43
6.1.6 Lesní porosty	44
6.1.7 Přítomnost zvláště chráněných území, významných krajinných prvků, památných stromů	44
6.2 Kulturní charakteristiky	45
6.2.1 Zastoupení kultur – louka, les, ZPF	45
6.2.2 Tvar pozemků	45
6.2.3 Charakter zástavby	45
6.2.4 Technická infrastruktura	46
6.2.5 Rekreační lokality	47
6.2.6 Drobná kultovní architektura v krajině	48
6.2.7 Solitérní stavby	48
6.2.8 Krajinné dominanty smíšeného a kulturního charakteru	48
6.2.9 Negativní jevy v krajině	48
6.2.10 Charakter vnímaných prostorů	48
6.3 Historické charakteristiky	48
6.3.1 Historický vývoj obce	48
6.3.2 Městský znak	49
6.3.3 Národnostní složení	49
6.4 Graf	49

7	SWOT analýza	50
7.1	Hodnocení	50
7.2	Shrnutí – prognóza	55
8	ÚSES	57
8.1	Regionální a nadregionální územní systém ekologické stability	57
8.2	Systém biocenter a biokoridorů na lokální úrovni	58
9	Návrh	60
9.1	Dotazník	60
9.2	Grafy	62
9.3	Návrh změn územního plánu	64
10	Závěr	70
11	Seznam literatury	71

1 ÚVOD

Vesnice je tradičním sídlem, v mnoha případech daleko starším než blízká větší města. Tradice vesnice je po staletí dána její polohou v krajině, dominantou kostela nebo zámku, sítí cest a zahradami nebo lesy, které vesnici obklopují. Vesnice si uchovávají svou typickou vazbu na krajinu, i když trvají po staletí, mění se a rostou. Její formy jsou tak rozdílné, jak je rozdílná krajina v úrodných rovinách a lesních vrchovinách. Každá z těchto forem má však svoje zákonitosti, které vychází z konkrétních podmínek každé polohy.

Krajové odlišnosti jsou charakteristické pro celá velká území, která mají stejné nebo podobné podmínky přírodního prostředí, historického vývoje a hospodářské úrovně a mají tedy společné znaky svého vývoje.

Růst vesnice je vždy důsledkem přirozeného vývoje života na venkově, ale formování jejího tvaru bylo výsledkem výtvarného záměru, provozních požadavků a ekonomických možností. To, co dnes musíme nahradit územním nebo regulačním plánem, bylo dříve nepsanou zvyklostí, zažívanou a ověřovanou po staletí (KNOPP, 1994).

V současné době se lidské aktivity stále více přesouvají a zasahují do venkovské krajiny. Nástrojem k řešení uvedené problematiky je právě územní plánování (ÚP), které řeší optimální uspořádání a využití území, vytváří podmínky pro jeho urbanistický rozvoj a chrání veřejné zájmy v krajině, přičemž zachovává přírodní, hospodářské, kulturní hodnoty v jejich vzájemném souladu. Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ), jejichž hlavním cílem je prosazování celospolečenských zájmů v krajině, prostorová optimalizace držby pozemků, uspořádání vlastnických vztahů a tvorba mapového díla, jsou úzce svázány s ÚP. Spolupráce dvou projektantů by měla být založena na vzájemné výměně informací, bez které by návaznost dvou hlavních dokumentů – územního plánu obce (ÚPO) a KPÚ, jako výstupů územního plánování a pozemkových úprav neměla prakticky žádný význam.

Smysl koordinace tkví primárně v předběžném projednání zájmů v území. Sekundárně v tom, že projektanta KPÚ nemůže navrhovat opatření v krajině bez znalostí záměrů ÚP, obsažených obvykle v širších územních vztazích. Naopak projektant územního plánu se v zájmu jeho kvalitního zpracování neobejde bez

podrobných informací o všech opatřeních v zemědělské krajině, navržených v rámci KPÚ, která se po schválení stává závazným podkladem pro územně plánovací dokumentaci (ÚPD).

2 CÍL

Cílem mé diplomové práce je na základě přesně vymezené koordinace postupu zpracování územně plánovací dokumentace zpracovat na vybrané oblasti vzorové implementační zásady postupu s praktickými ukázkami řešení. Oblastmi, které řeším jsou: charakteristika krajinného rázu, SWOT analýza, návrh změn ve stávajícím územním plánu obce.

Literární část diplomové práce jsem rozdělila do následujících 6 kapitol – Vesnice v širších vztazích; Teorie regionálního rozvoje; Obnova, rozvoj vesnice a venkova; Ústřední orgány státní správy ČR; Role EU v rozvoji ČR; Územní plánování. Další část je dále rozpracována dle předešlých postupů. Podle této metodiky je mým úkolem řešit již zmíněné oblasti v přesně vymezené lokalitě, kterou jsem si zvolila; jedná se o obec Záblatí v jihočeském kraji – okres Prachatice, kde je zpracován ÚPO a nyní je v řešení KPÚ.

Na základě získaných poznatků dále provedu vyhodnocení, návrh a následně praktické ukázky (ve formě tabulek, mapových výstupů, grafů).

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 VESNICE V ŠIRŠÍCH VZTAZÍCH

3.1.1 TRADIČNÍ OBRAZ VESNICE

Vesnice už není taková, jaká kdysi bývala – nemůže být a ani by být neměla. Příliš mnoho se změnilo ve způsobu zemědělského hospodaření, v rámciových politických podmínkách, ve složení obyvatelstva a v hodnotových představách, abychom mohli ještě dnes pohlížet na vesnici jako na malé venkovské sídlo, které je utvářelo selskou prací, je do značné míry soběstačné a zapojuje se harmonicky do krajiny (Aulig, Klingberg, 1996).

3.1.2 STAV VESNICE PŘED ROKEM 1989

Přibližně až do konce druhé světové války byla vesnice zároveň bydlištěm i pracovištěm a na městu nezávislá. Měla vlastní obecní a církevní správu, radnici, školu a hřbitov. Samostatným zásobováním potravinami (pekařství, řeznictví a smíšené zboží) a také řemeslnými službami (kovář, kolář, mlynář) odpovídalo potřebám zemědělské oblasti. Často bydlel v obci lékař. Vlastní studna byla téměř samozřejmostí. Tím vesnice odpovídala mnoha různým funkcím: bydlení, práce, vzdělávání, zásobování, společenský život, oddych (Aulig, Klingberg, 1996).

První poválečné představy o funkci venkovského prostoru vycházely z předválečného stavu, v němž dominantní polohu mělo zemědělství, realizované ze soukromých hospodářství, o rozloze 2-15 ha. Bylo přijato několik zákonů, dovolujících vyvlastnit pozemky velkostatků a vysídlených Němců o celkové rozloze 1,7 miliónů ha a rozdělit je mezi rolníky.

Radikální proměny našeho venkova začaly po násilné změně společenského zřízení v roce 1948. Pozměnila se sídlištní struktura. Z celkového počtu asi 14 000 venkovských sídel (tím se rozumí sídla do 2000 byvatel, v nichž žilo přibližně 38% veškerého obyvatelstva), ubylo sídel menších a snížil se počet venkovského obyvatelstva.

To bylo zapříčiněno náborovou politikou státu do průmyslu, násilnou kolektivizací zemědělství a tlakem na koncentraci venkovského osídlení. Soukromé vlastnictví půdy, zvířat a strojů bylo zrušeno a nahrazeno družstevním či státním. Tomuto procesu odpovídala i zemědělská výstavba a přeměna krajiny. Kolektivizace prosadila zvětšení polí, zorání mezí a tím i likvidaci značné části polních cest a rozptýlené zeleně (Sýkora, 1998).

Důsledkem tohoto přístupu byla postupná degradace českých a moravských vesnic ze svébytných sociálních a hospodářských celků na odlidštěná sídla bez krajových zvláštností (Perlín, 1993).

3.1.3 VESNICE DNES

Vesnice, které se podobají historickému vzoru, nejsou už pro naši dobu typické. Tradiční pojem vesnice musí být rozšířen o ty obce, které prodělaly funkční a tím i kvalitativní změny. Rozdíly mezi vesnickou obcí a městem jsou patrné. Zatímco vesnice stále ještě leží v krajině jako uzavřená jednotka a půdorys vychází z topografie, město se stále více od krajinných podmínek odpoutává (traťové násypy, přemostění, podjezdy, srovnání hran a terénních nerovností, zasypávání příkopů a zatrubkování potoků). Přejít mezi vesnicí, která je ještě skutečně částí krajiny a typickým městem je však plynulý: čím více je vesnice pouze vesnicí-sídlištěm, tím zřetelněji se u ní projevují tendence k rozšiřování do okolí (Aulig, Klingberg, 1996).

Obnova vesnice si klade za cíl zachovat svébytný charakter vesnic nebo ho tam, kde je již ztracen oživit nebo vytvořit znovu. Přitom je třeba stále dbát na současné i budoucí potřeby (Aulig, Klingberg, 1996).

3.1.4 VESNICE A EKOLOGIE

Pojem „ekologie vesnice“ svádí k představě, že se jedná jako u ekologie o čistou vědu. Ekologie je nauka o vztazích, které vznikají mezi lidmi, zvířaty a rostlinami v jejich životním prostředí. Úkolem vědecké ekologie je zjistit fakta a zákonité souvislosti objektivní skutečnosti, zpracovat je a předat (Erz, 1988).

Přítom musíme vidět vesnici jako sídelní ekosystém, který se vedle živých a neživých součástí skládá také z technických prvků. Ekosystémové rozdíly mezi vesnicí a městem mizí: ani vesnice už téměř nejsou soběstačné, přísun energie a různých materiálů se liší od města jen v řádu objemu.

Přirozené zdroje by mohly být rozumněji a současně i ekologičtěji využívány, pokud budou vesnické ekosystémy důrazněji znovu orientovány na základní principy přirozených ekosystémů (Aulig, Klingberg, 1996).

Podle některých hledisek přistupují v sídelních ekosystémech k živým a neživým součástem přirozeného ekosystému také součásti technické (Tomášek, 1979).

Ekologie vesnice neznámá jen fakta o způsobech vzájemného ovlivňování lidí, zvířat a rostlin, ale také jejich posouzení a plánovitou přeměnu. Přítom musíme vidět vesnici jako sídelní ekosystém, který se vedle živých a neživých součástí skládá také z technických prvků. Ekosystémové rozdíly mezi vesnicí a městem mizí. Ani vesnice už téměř nejsou soběstačné, přísun energie a různých materiálů se liší od města jen v řádu objemu. Původně byla zemědělská výroba hlavní funkcí obce. Následkem změněných rámcových podmínek se v poslední době mnohé vesnice přeměnily na sídla k přespaní a pobytu v dosahu kouřové clony měst. Vznik, vývoj a funkce vesnic souvisejí úzce s jejich polohou v krajině. Voda, půda, klima a topografie po dlouhou dobu určovaly činnost sídel. Dnes je pro rozvoj vesnických společenství daleko důležitější jeho poloha v politickém a plánovacím „prostorovém uspořádání“ (Aulig, Klingberg, 1996).

Obnova a rozvoj venkova by měly znamenat jednotu obnovy vlastního sídla (tedy vesnice) a obnovy krajiny. Jedním ze základních požadavků obnovy sídla je zpracování územně plánovací dokumentace, obnova krajiny je řešena formou komplexních pozemkových úprav v návaznosti na projekty územního systému ekologické stability. Všechny tyto projekty jsou finančně a často i časově velmi náročné, proto je vhodné zajistit koordinaci a současné provádění realizačních prací ve všech těchto oblastech (Dumbrovský, Mezera, 2000).

3.2 TEORIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Teorie regionálního rozvoje je interdisciplinární obor starý téměř jedno století. Jednotlivé školy regionálního rozvoje (regionalistické školy) dochází často k protikladným poznatkům. Teorie regionálního rozvoje má svůj základ v obecnějších přístupech. Jsou to zejména klasický, neoklasický, keynesiánský, neoliberální a institucionální. Za nejstarší skupinu teorií regionálního rozvoje lze považovat lokalizační teorie (vznik lze datovat k počátku 19. století). Mezi další teorie patří teorie prostorové rovnováhy, teorie exportní základny, teorie sektorové základny, teorie regionálního multiplikátoru, teorie kumulativních změn, teorie ekonomické základny, teorie difuze inovace, teorie polarizovaného rozvoje. Zejména tato teorie, jejímž autorem je F. Perroux zdůrazňuje, že každá země se skládá z prosperujících míst (ostrůvků ekonomického růstu) a z prázdného stagnujícího ekonomického prostoru. Z center (pólů) růstu proudí růst do okolí. Působnost pólů je diferencovaná v závislosti na jejich hierarchii (J. R. Boudeville).

- a. Centrální města zastoupená malými a klasickými středními městy orientujícími se zejména na rozvoj terciární sféry
- b. Póly růstu- průmyslová města s diverzifikovanou strukturou ekonomiky, jejichž růst je generovaný vnějšími vlivy
- c. Póly rozvoje- velké městské aglomerace s diverzifikovanou strukturou ekonomiky a se zastoupením odvětví schopných generovat růst v okolí
- d. Póly integrace představující obrovské zóny růstu zabírající více městských systémů a vyvolávající evoluci prostorové struktury zemí

Perroux odmítal koncepci pomalého rovnoměrného rozvoje (dle Boudevilla). Za efektivní pokládal pouze růst v centrech, z nichž se bude růst nejrůznějšími kanály (osami) a s různou intenzitou postupně šířit do okolí (regionalnirozvoj.cz).

3.3 OBNOVA O ROZVOJ VESNICE A VENKOVA

3.3.1 PROGRAM OBNOVY VESNICE

V pojmu Program obnovy vesnice je samozřejmě zahrnuta i obnova okolní krajiny, která je zázemím obce a měla by být opět zemským rájem, kam by mohli její obyvatelé znovu chodit pro svou potěchu. Program chce obnovit řádný vztah obyvatel ke svému katastrálnímu území. Je zřejmé, že předpokladem je obnova vlastnických práv jak k půdě, tak k ostatnímu majetku. Důležitou roli sehrají následně prováděné pozemkové úpravy. Ty mají za cíl nejen efektivní využívání zemědělské půdy, ale právě obnova krajiny a zabezpečení její ekologické stability. Jen tak bude možno vrátit venkovu i jeho funkci oddychovou a rekreační, tak důležitou pro všechny. Proto užíváme i termín – obnova venkova, který lépe vystihuje komplexnost našeho zájmu. Máme na mysli stav krajiny, jakou ji zanecháme budoucím generacím. Bude-li to krajina vymrskaná hospodářskou exploatací, s vytěženými surovinami a s odkališti městských odpadků, rozumně zemědělsky obhospodařovaná, plná života a půvabů (Ministerstvo hospodářství ČR, Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, 1994).

Idea Programu obnovy venkova, který byl vyhlášen v roce 1991, je založena na potřebě komplexního rozvoje venkova v duchu trvale udržitelného rozvoje společnosti. Program reaguje na vývojové trendy venkovské krajiny a osídlení především v druhé polovině dvacátého století. Cílem je vytvořit ekonomické a organizační podmínky k podpoře obyvatel venkova a samospráv obcí, aby vlastními silami usilovali o harmonický rozvoj venkovské krajiny, zdravého životního prostředí, přírodních, kulturních a estetických hodnot, racionálního hospodaření apod. Nástroji dosažení vytyčených cílů jsou především jednotlivé programy obnovy vesnic, integrované projekty venkovských mikroregionů, osvětová, poradenská a vzdělávací činnost. Kromě toho je důraz kladen na podporu zpracování urbanistických studií a územních plánů obcí. Součástí realizace programů obnovy vesnic jsou aktivity vedoucí:

- K rozvoji sounáležitosti obyvatel s jejich obcí a s přirozenými regiony,

- K rozvoji hospodářských aktivit obce (zemědělská a nezemědělská výroba, zpracování produkce, rozvoj řemesel, cestovního ruchu, podpora podnikání, stabilizace obyvatel,...),
- K zachování, obnově, údržbě a harmonizaci venkovské zástavby,
- Ke zkvalitnění občanské vybavenosti (školství, zdravotnictví, péče o staré občany, děti,...),
- K úpravě veřejných prostranství (úpravy návsi, veřejných prostranství, úprava parků, výsadby zeleně, revitalizace vodních ploch a toků,...),
- Ke zkvalitnění technické infrastruktury a komunikací (vodovody, kanalizace, ČOV, plynofikace, využití netradičních zdrojů energie, zlepšení dopravní obslužnosti, chodníky a cyklistické stezky,...)
- K ochraně a obnově kulturní krajiny (komplexní pozemkové úpravy, ÚSES, protierozní ochrana, krajinný ráz, ...) (Sklenička, 2003).

3.3.2 PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci. Opatření Programu rozvoje venkova k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj (mze.cz).

Göteborgská konference se promítá v Programu při zavádění opatření k trvale užitelným systémům zemědělského hospodaření a podporou opatření, která vytváří trvale udržitelná pracovní místa. Existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR přispěje k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožní vytvořit podmínky

pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově. Program se vztahuje na území České republiky a určuje politiku rozvoje ČR v období 2007-2013 (mze.cz).

3.3.3 ZÍSKÁNÍ DOTACÍ

Podmínkou pro získání dotace na realizaci aktivit v rámci programu obnovy venkova či pro schválení programu obnovy vesnice je zpracování urbanistické studie nebo územně plánovací dokumentace se schváleným souborným stanoviskem (Sklenička, 2003).

Obecné podmínky Pravidel se vztahují na následující opatření/podopatření v rámci Programu rozvoje venkova:

Osa I

I. 1.1 Modernizace zemědělských podniků

I. 1.1.1 Modernizace zemědělských podniků

I. 1.1.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v zemědělství

I. 1.2 Investice do lesů

I. 1.2.1 Lesnická technika

I. 1.2.2 Technické vybavení provozoven

I. 1.2.3 Lesnická infrastruktura

I. 1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

I. 1.3.1 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

I. 1.3.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

I. 2.1 Seskupení producentů

I. 3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost

I. 3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

I. 3.4 Využívání poradenských služeb

Osa II

II. 2.4 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesa

II. 2.4.1 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

II. 2.4.2 Neproduktivní investice v lesích

Osa III

III. 1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy

III. 1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

III. 1.3 Podpora cestovního ruchu

III. 2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

III. 2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic

III. 2.1.2 Občanské vybavení a služby

III. 2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

III. 3.1 Vzdělávání a informace (MZe ČR, 2007).

3.3.4 CÍLE, PŘEDPOKLADY A TENDENCE OBNOVY A ROZVOJE VESNICE

V současnosti se v České republice projevují tendence obnovy vesnice, jak ji chápou v sousedním Rakousku a Německu. Pomocí obnovy vesnice lze docílit potřebné nápravy dosavadního, většinou negativního stavu.

Obnova a další rozvoj vesnice zahrnuje:

- obnova stavebních fondů,
- obnova a zlepšení občanských a technických zařízení,
- zlepšení dopravy a dopravního spojení,
- ochranu a tvorbu životního prostředí,
- rozvoj a posilování ekonomické základny,
- zajištění společenského a kulturního rozvoje,
- rozvoj a ochranu krajiny a přírodních složek.

Všechny navržené úpravy se nebudou provádět naráz. Při nedostatku prostředků bude nutné postupovat etapově a ujasnit si priority navržených zlepšení.

Na základě analýzy současného stavu ve spolupráci zastupitelstva obce, odborníků a občanů se stanoví cíl obnovy.

Těmito cíly mohou být:

- zvýšení atraktivity vesnice z hlediska vybavení, pracovních míst, bydlení a celkového prostředí
- funkční a stavební přizpůsobování vesnice novým rozvojovým tendencím (rozvoj nebo omezování zemědělství, podpora drobnější výroby, často v souvislosti s využíváním místních surovin, rozšiřování obytné funkce v blízkosti větších center práce, zřizování zařízení a služeb pro turistický ruch, atd.)
- zastavení nebo omezení migrace obyvatelstva
- funkční využití prázdných či opuštěných objektů
- zamezení chátrání návsi jako ústředních prostorů vesnic
- dobudování veřejných a soukromých zařízení občanského vybavení, zejména zkvalitnění celkové zásobovací situace a služeb
- udržení a zajištění pracovních míst, nabídka vhodných stanovišť pro podniky a dílny
- zachování místního rázu vesnice, obnova objektů, používání materiálů vytvářejících místní specifika, zeleně, vodních prvků
- zachování prostorového členění a dosavadního měřítka vesnické zástavby
- péče o vysokou zeleň, dotvářející siluetu vesnice, včetně vysazování nových stromů se zřetelem na spojení zeleně se zástavbou, provázání krajinné zeleně se zelení vesnice a přirozené zapojení vesnice do krajiny
- zohlednění technického i estetického hlediska při úpravě vodních ploch
- zajištění likvidace odpadů (čistírna odpadních vod, likvidace živelných skládek)

V případě obnovy a dalšího rozvoje vesnice hraje roli zájem občanů a obce, důležité je stanovit si hlavní myšlenky obnovy a přizpůsobit je finančním možnostem obce (Knopp, 1994).

3.4 ÚSTŘEDNÍ ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY ČR

3.4.1 MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ (MMR)

Ministerstvo pro místní rozvoj je centrálním koordinátorem pro využívání fondu Evropské unie v České republice. Pro výkon této funkce byl na MMR zřízen Národní orgán pro koordinaci (NOK), jenž je obdobou obdobných ústředních institucí v ostatních členských státech Unie. V kompetenci MMR bylo vytvoření Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce a dalších oficiálních dokumentů na léta 2007-2013. Monitorováním procesu uskutečňování záměrů Národního strategického referenčního rámce se na národní úrovni zabývá Řídící a koordinační výbor (ŘKV). Výboru předsedá ministr pro místní rozvoj a činnost sekretariátu ŘKV vykonává na ministerstvu Odbor řízení a koordinace NSRR (strukturalni-fondy.cz).

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) patří do systému ústředních orgánů státní správy ČR v oblastech, vymezených příslušnými právními dokumenty. Objemem svých pravomocí, kompetencí a odpovědností za správu finančních prostředků hraje ve státní správě významnou roli. Ministerstvo bylo zřízeno s účinností od 1. listopadu 1996 a je ústředním orgánem státní správy ve věcech:

- regionální politiky,
- politiky bydlení,
- rozvoje domovního a bytového fondu,
- nájmu bytů a nebytových prostor,
- územního plánování,
- stavebního řádu,
- vyvlastnění,
- investiční politiky,
- cestovního ruchu,
- pohřebnictví (mmr.cz).

Kromě toho ministerstvo pro místní rozvoj spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu včetně koordinace těchto činností (pokud tyto prostředky přímo nespravuje). Ministerstvo rovněž zabezpečuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením a zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur. Velmi významné funkce zabezpečuje MMR ve vztahu k realizaci regionální a strukturální politiky Evropské unie, tzv. politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Hlavním úkolem této politiky je zajistit, aby se regiony, jejichž rozvoj zaostává za evropským průměrem, dostaly pomocí investic do infrastruktury a do řady dalších oblastí na stejnou úroveň. Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou v praxi naplňovány prostřednictvím strukturálních fondů. Finanční prostředky z fondů jsou na úrovni členských států rozdělovány prostřednictvím zvláštních, většinou tématicky zaměřených programů či podobných nástrojů. Koordinací působnosti těchto tzv. operačních programů je v České republice pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR). Správa a řízení jednotlivých operačních programů jsou přitom v působnosti příslušných rezortních ministerstev. MMR kromě své celorepublikové koordinační úlohy plní u řady programů i roli přímého řídicího orgánu, který je zodpovědný za jejich úspěšné čerpání (mmr.cz).

3.4.2 STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR

Strategie je koncesuálním dokumentem, pro jehož vypracování v roce 1999 i dopracování v roce 2000 byl použit přístup „shora“ i „zdola“ a který zajistil, že do dokumentu byly promítnuty jak vnější (evropské) a národohospodářské požadavky, tak místní a regionální požadavky a v neposlední míře i požadavky na ochranu životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj.

Práce spojené s pořízením Strategie regionálního rozvoje ČR byly zabezpečeny za účasti širokého spektra účastníků (několik set zapojených aktérů) na celostátní i regionální úrovni:

- a) V regionální úrovni, v rámci budoucích krajů (VÚSC) byly již v roce 1998 ustanoveny Regionální koordinační skupiny (v počtu cca 25 osob v každém kraji) a v rámci nich pracovní skupiny. Tyto koordinační skupiny (složené ze zástupců obcí, okresních úřadů, úřadů práce, agrárních a hospodářských komor, zástupců podnikatelské sféry, vysokých škol, regionálních rozvojových agentur aj.) připravily v roce 1999 v každém ze 14 krajů strategie rozvoje na základě jednotné metodiky, poznatky z nich byly absorbovány do celostátní strategie,
- b) Na celostátní úrovni byla ustanovena Národní koordinační skupina, složená jednak ze zástupců regionů (předsedové Regionálních koordinačních skupin a Regionálních řídicích a monitorovacích výborů) a dále ze zástupců vybraných resortů (MDS, MZE, MPO, MF, MŽP, MPSV, MZDr., MŠMT, MV, MMR a Úřadu vlády), Parlamentu ČR (Senát i Poslanecká sněmovna), Hospodářské a Agrární komory ČR a dalších institucí. Tato koordinační skupina monitorovala průběh prací spojených s pořízením celostátní strategie a posuzovala dílčí výstupy strategie a to i prostřednictvím jednotlivých pracovních skupin, ustanovených pro každý ze šesti problémových okruhů strategie (Usnesení vlády ČR č. 682 z 12. 7. 2000).

3.5 ROLE EU V ROZVOJI ČR

3.5.1 PŘEDVSTUPNÍ NÁSTROJE EU

Předvstupní nástroje Evropské unie byly určeny pro kandidátské země, jak bylo navrženo Evropskou komisí, s cílem napomáhat kandidátským zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění *acquis communautaire*. Činnost předvstupních nástrojů je většinou omezena vstupem ČR do Evropské unie. Po 1. květnu 2004 budou tyto nástroje pouze dobíhat.

-Phare

-SAPARD

-ISPA

Z prostředků fondu Phare byly spolufinancovány projekty narovnávací rozdíly v oblastech technické vybavenosti příhraničních municipalit, propagace českých exportérů v zahraničí či studijní pobyty učitelů v zahraničí. V současnosti běží několik programů Phare, jejichž cílem je zlepšení situace malých a středních

podniků, zlepšení infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů či podpora odstraňování povodňových škod.

Program SAPARD byl speciálním programem pro zemědělství a rozvoj venkova. Po vstupu jej nahradil OP rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Nástroj předvstupních strukturálních politik ISPA byl zaměřen na financování velkých projektů v oblasti životního prostředí a dopravy. Po vstupu do Evropské unie jej nahradil Fond soudržnosti (mze.cz).

3.5.2 POLITIKA SOUDRŽNOSTI EU

Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi Evropské unie a zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie jako celku čelit výzvám 21. století. Ve středu zájmu spolu s důrazem na udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost stojí vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti. Tomuto úsilí se souhrnně říká evropská politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), či krátce kohezní politika (koheze znamená soudržnost). HSS patří vedle zemědělské politiky k nejvýznamnějším evropským agendám a Evropská unie na ni vynakládá více než třetinu svého společného rozpočtu (strukturalnifondy.cz).

3.5.3 FONDY EU

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Fond soudržnosti (FS)

Na právě probíhající programové období 2007-2013 má ČR z evropských fondů k dispozici 26,69 miliard eur. Abychom si mohli udělat představu, jak velkou sumu to představuje, lze ji přirovnat přibližně ke třem čtvrtinám ročního státního rozpočtu ČR.

Strukturální fondy (SF) jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, jako například ostrovy, hornaté oblasti, řídké osídlené oblasti a pohraniční regiony). Existují čtyři strukturální fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) – byl založen v roce 1975 a dodnes je objemem finančních prostředků největším fondem. Ze zdrojů ERDF jsou financovány projekty v regionech spadajících do cílů 1 a 2.

- Evropský sociální fond (ESF) – založen v roce 1960 je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti EU. Pomoc ESF je zaměřena na mládež, dlouhodobě nezaměstnané a sociálně znevýhodněné skupiny a ženy v rámci všech 3 cílů regionální politiky EU.

- Evropský orientační a záruční fond pro zemědělství (EAGGF), funguje od roku 1962 a z jeho zdrojů je financován rozvoj venkovských oblastí. EAGGF je rozdělen do dvou sekcí. Orientační sekce podporuje rozvoj venkova v souladu s cílem 1, což se promítá do modernizace a racionalizace zemědělské výroby. Záruční sekce působí v oblastech vývozních kompenzací, stabilizací cen atp.

- Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG) – založen 1994 za účelem zajištění financování rozvoje přímořských regionů i rybářského odvětví.

Fond soudržnosti (FS) je na rozdíl od strukturálních fondů určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány investiční (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu a ochranu životního prostředí (strukturálnífondy.cz).

3.5.4 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY

V období 2007-2013 sleduje regionální politika tři cíle, k jejichž dosažení má v evropském střednědobém rozpočtovém rámci (tzv. finanční perspektiva) prostřednictvím strukturálních fondů Fondu soudržnosti vyčleněno 347 miliard eur:

Cíl Konvergence: podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75% průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90% průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Tento cíl je financovaný

z ERDF, ESF a FS a v České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: podpora regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá hlavní město Praha.

Cíl Evropská územní spolupráce: podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionu. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony.

Evropská unie se při realizaci kohezní politiky řídí schválenými Strategickými obecnými zásadami Společenství SOZS, v nichž jsou definovány úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) pro období 2007-2013. Každý členský stát vytváří svůj Národní rozvoj plán (NRP) popisující hlavní rozvojové problémy země. Jelikož nemusí vždy platit, že priority rozvoje státu odpovídají i prioritám celoevropské politiky soudržnosti dohodnutým všemi členskými státy EU na nadnárodní úrovni, musí se najít společný průnik NRP a SOZS. Dokumentem představujícím soulad NRP a SOZS a vymezujícím tak podobu realizace politiky HSS na území členského státu je Národní strategický referenční rámec (NSRR). Český NSRR popisuje strategické cíle, působ řízení a koordinace politiky HSS v České republice, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a určuje české operační programy pro realizaci politiky HSS (strukturalni-fondy.cz).

3.5.5 OPERAČNÍ PROGRAMY A FONDY

Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy (OP), které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států.

Česko si pro nynější období vyjednalo 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tématicky (např. na dopravu, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, životní prostředí) a sedm zeměpisně (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd.). Ostatní OP umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti. Operační programy jako oficiální dokumenty schválené Evropskou komisí definují, které problémy chce Česká republika za prostředky získané z evropského rozpočtu řešit a čeho chce v programovém období 2007-2013 dosáhnout. Zajišťují, aby projekty nebyly k financování vybírány nahodile, nýbrž podle toho, zda pomáhají přidělené danému operačnímu programu vynaloženy. Operační programy se dělí na prioritní osy, které konkrétněji vymezují, na co mohou být finance přidělené danému operačnímu programu vynaloženy. Prioritní osy se dále skládají z oblastí podpory, případně i z podoblastní podpory. Každý subjekt, jenž chce požádat o finanční podporu z fondů EU, musí předložit projekt řídicímu orgánu operačního programu. Řídicími orgány operačních programů jsou u tématicky zaměřených OP resortní ministerstva, u územně vymezených OP regionální rady regionů soudržnosti, což jsou územní celky odpovídající jednomu nebo více českým krajům zřízené za účelem přijímání dotací z evropských fondů (strukturalnifondy.cz).

3.5.6 REGIONY SOUDRŽNOSTI

Pro účely efektivního získávání prostředků z evropských fondů byly na území našeho státu zřízeny regiony soudržnosti, které se skládají z jednoho či více českých krajů. Evropská kohezní politika je totiž směřována především do územních celků s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 tisíci a třemi miliony. Protože české kraje těchto počtů obyvatelstva většinou nedosahují, vznikly regiony soudržnosti Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko a Střední Morava. Vedené regionálními radami regionů soudržnosti. Toto členění na regiony soudržnosti, kterým se říká v souladu s evropskou terminologií také NUTS II, pokrývá celou ČR mimo hlavní město. Každý členský stát EU má za sebou samostatný vývoj územněsprávního členění respektujícího přirozené potřeby státní správy a obyvatel. Z toho důvodu existuje

v Evropské unii 27 různých systémů správního členění, což omezuje možnosti vzájemného statistického a ekonomického srovnávání regionů pro účely politiky HSS. Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla proto v roce 1988 zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území: NUTS I, NUTS II, NUTS III. Česká republika byla historicky tradičně dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Právě na úroveň NUTS II je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které však již určují pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU). Členění území České republiky:

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76+15 pražských obvodů
LAU II	Obce	6 249 (strukturní-fondy.cz).

3.6 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

3.6.1 CO JE TO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Územní plánování je činnost multidisciplinární povahy; činnost, která snad od nepaměti usiluje o regulaci funkcí v území. V kontextu s historickými, právními, či společenskými poměry příslušné doby, a zejména pak mocenskými, politickými a vlastnickými vztahy, přetvářeli naši předkové krajinu k obrazu svému, k obrazu Boha, či víry a ve jménu krásných nebo zvrácených idejí.

Je nanejvýše nutné pro každé území zodpovědně, s pomocí všech zainteresovaných, hledat takové funkční uspořádání, které vedle naplnění

demokraticky specifikovaných veřejných a veřejně prospěšných zájmů života obyvatel obcí umožní uspokojit bezkolizně požadavky ekonomické, vlastnické, požadavky dopravní obslužnosti, ochrany přírody, ale i lidí a všech přírodních hodnot (Janů, 2001).

Dumbrovský, Mezera a kol (2000) uvádí, že úloha územního plánování je pro rozvoj území, ať již velkého územního celku nebo jedné obce, nezastupitelná, a to především z hlediska jeho komplexnosti a soustavnosti. Prostřednictvím územního plánování jsou stanoveny zásady organizace území a jeho funkční využití. Výstavba i ostatní činnosti, které mohou ovlivnit rozvoj území, jsou územním plánováním koordinovány, a to jak z věcného, tak i z časového hlediska. Územní plánování současně vytváří předpoklady pro zajištění trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí.

Pozemkové úpravy řeší extravilán; územní plán řeší extravilán i intravilán, detailně pak intravilán. V území můžeme rozlišit 4 subsystemy, které řeší územní plán:

1. Sociálně - verbální: patří sem města, vesnice, architektura – je situován do intravilánu;
2. Průmyslový: situován do intravilánu;
3. Zemědělsko – lesní: situován v extravilánu;
4. Přírodní: situován v extravilánu.

3.6.2 KRAJINA JAKO SOUČÁST ÚP

Pojem krajina je spjat spíše s představou volné krajiny, kde oproti sídlům nebo stavbám převažuje podíl zemědělských ploch a ploch přírodních nebo přírodě blízkých. Pojem „kulturní krajina“ však zřetelně vyjadřuje skutečnost, že se jedná o území, jehož význam vedle přírodních složek spoluvytvářejí složky kulturní. Bylo by třeba, aby záměry, které by mohly mít vliv na kulturní krajinu, byly koordinovány, a to sice v poloze koncepcí i v poloze konkrétních záměrů. V tomto směru může územní plánování sehrát důležitou roli. V procesu pořizování územně plánovací dokumentace jsou legislativně zakotveny možnosti vstupů orgánů státní správy,

zastupujících zájmy jednotlivých resortů, samosprávy a vlastníků pozemků pro projednávání a schvalování zadání, konceptů i návrhů dokumentace.

Územní plánování je dnes vnímáno více jako technická a právní, nikoliv umělecká, resp. výtvarná disciplína (Hájek a kol, 2000).

Mackovič (2002) uvádí, že jako účelová metoda pro územní plánování volné krajiny byla původně koncipována harmonická kulturní krajina. Ekologická stabilita (ES) se v tehdejší Československu začala rozpracovávat od 2. poloviny 70. let minulého století. Cílem bylo respektovat nejzákladnější biotické vztahy v území.

Krajinou se také zabývá Löw a kol., (1995). V jedné z podkapitol se hovoří o tom, že problémem v neurbanizované krajině je nedostatečně zpracovaná soustava metodických nástrojů pro vytvoření funkčních vztahů v krajině. V územním plánování je to sice legislativně zakotveno, ale teorie je věc jedna a praxe druhá. Nedostatečná koordinace ve využívání neurbanizovaného prostoru je vážnou bariérou jeho trvale udržitelného rozvoje. Ke změně tohoto stavu, jak autor uvádí, je třeba nejprve stanovit cíle a možnosti územního plánování ve specifických podmínkách volné krajiny. Tato metodika dále zmiňuje obecnou závaznost územního systému ekologické stability (ÚSES) – tu získává v procesu schvalování ÚPD, návrhu PÚ a lesního hospodářského plánu. Ke skladebným prvkům ÚSES se váží regulativy funkčního využití území, obsažené v závazné části územního plánu.

3.6.3 ÚP JAKO FAKTOR VE VÝSTAVBĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Územní plánování, jako soustavná činnost a součást jednotného plánovacího systému, uplatňuje celospolečenské zájmy v účelném plánování, účinné regulaci, správné koordinaci a nutné kontrole všech činností probíhajících v území.

Úkolům územního plánování se přizpůsobuje ÚPD, která vyhovuje požadavku, aby územní plánování mělo v každé fázi plánovacího procesu k dispozici dokumentaci, jež umožní aktivně se podílet na přípravě a realizaci dlouhodobých, střednědobých i krátkodobých plánů, ať už jsou to plány v rámci životního prostředí (ŽP) a jeho ochrany či jde o různé strategické plány státu.

Jak již bylo řečeno, ÚP se všestranně zabývá především uspořádáním území příslušné oblasti, tj. vytváří návrh na prostorové uspořádání, které je postupně realizováno navrhováním vhodných lokalit pro nové stavby.

Urbanistická studie řeší podrobněji určitou část území a územní generel je dokumentem, který se zabývá podrobnějším řešením určitého odvětví nebo úseku, který je nebo má být v území umístěn.

Úkolem obou těchto dokumentů je poskytnout orgánů územního plánování podklad pro územní rozhodování tam, kde není zpracována územně plánovací dokumentace nebo tam, kde je vzhledem ke složitosti územních problémů nutno zpracovanou ÚPD v některých částech prohloubit a zpracovat v podrobnějším měřítku (zákon č. 50/1976).

Soustavné doplňování územně plánovacích podkladů (ÚPP) a jejich udržování v aktuálním stavu umožňuje orgánům územního plánování sledovat vývoj územně technických a jiných předpokladů, na nichž byla založena urbanistická koncepce ÚPD a posuzovat tak nutnost jejího doplnění nebo změny (vyhláška MMR č. 135/2001).

3.6.4 KATEGORIE ÚPD

- územní prognóza,
- územní plán,
- územní projekt.

Členění vychází z časového kritéria, kterým je návrhové období. Jednotlivé kategorie ÚP se mohou zpracovávat ve 3 stupních podle velikosti řešeného území, a to pro velký územní celek, sídelní útvar, zónu.

Mezi jednotlivými kategoriemi a stupni není předepsána žádná návaznost a orgán ÚP si proto může volit zpracování té kategorie a stupně ÚPD, která bude nejlepším podkladem pro řízení výstavby v daném území a čase (JOKL, KOČÍ, 1986).

V procesu pořizování ÚPD si nemohou jednotlivci či instituce uzurpovat výjimečné pozice, ale svá stanoviska i formální postupy by měli uvádět do souladu s podstatou demokracie, tedy s ohledem na zájmy většiny a každé přírodní či

technické složky území. Hledání účelného technického, ekonomického a hlavně funkčního kompromisu, který bude ve výsledku v souladu s přemírou mnohdy protisměrně působících zákonů a hledisek, je základním posláním pořizovatelů ÚPD a také pozemkových úprav (Janů, 2001).

3.6.5 ÚP V JINÝCH STÁTECH

Madar (1990) se zmiňuje o různých typech územního plánování v evropských státech a o prvcích, které tvoří životní prostředí. Charakter každého území, každé krajiny určují významné prvky, které jsou předpokladem jeho stability a využití pro určité funkce. Jsou to ekosystémy – čím rozmanitější jsou, tím je území stabilnější.

Burian (2002) získal na své cestě po Švédsku poznatek, že v posledních letech se trend v zemědělství přibližuje spíše k podpoře krajiny tvorby a odklání se od klasické zemědělské produkce. Švédsko místo politiky zemědělské vytváří politiku pro venkov. Veškerá státní půda je předána obcím, kterým je tak umožněn lepší rozvoj.

3.6.5 HLAVNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Hlavními právními podklady pro územní plánování jsou:

- Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška MMR č. 135/2001 SB., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška MMR č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona.

3.6.7 ÚKOLY ÚP

Dle zákona územní plánování zahrnuje tyto úkoly a činnosti:

- a) Stanoví limity využití území,
- b) Reguluje funkční a prostorové uspořádání území,

- c) Určuje nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území a stanoví způsob jeho dalšího využití,
 - d) Vymezuje chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma, pokud nevznikají podle zvláštních předpisů jinak, a zabezpečuje jejich ochranu,
 - e) Určuje zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků,
 - f) Posuzuje a hodnotí územně technické podmínky důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití,
 - g) Řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady pro jejich projektové řešení a realizaci,
 - h) Navrhuje využití zdrojů a rezerv území pro jeho společenský nejefektivnější urbanistický rozvoj,
 - i) Vytváří podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území,
 - j) Navrhuje pořadí výstavby a využití území,
 - k) Navrhuje územně technická a organizační opatření nezbytná k dosažení optimálního spořádání a využití území,
- Vymezuje území dotčená požadavky ochrany obyvatelstva (zákon č. 50/1976).

3.6.8.1 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY

Územně plánovací podklady slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace, a není-li tato dokumentace zpracována, pro územní rozhodování a pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

Územně plánovací podklady tvoří:

- a) Urbanistická studie, která řeší územně technické, urbanistické a architektonické podmínky využití území, zpracovává se pro území vymezené s ohledem na její využití, používá se zejména pro získání variantních nebo alternativních řešení vybraných problémů v území.
- b) Územní generel, který řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení a krajiny, zpracovává se, je-li účelné ověřit samostatně řešení některé složky osídlení a krajiny, mající podstatný vliv na využití území.

c) Územní prognóza, která slouží k prověření možností dlouhodobého rozvoje území na základě rozboru územně technických podmínek, stavu životního prostředí území, demografických a sociologických podkladů a ekonomických předpokladů rozvoje území, se zpracovává pro území více obcí nebo krajů, případně pro území hlavního města Prahy nebo statutárních měst.

Územně technické podklady, kterými jsou účelově zaměřené a soustavně doplňované soubory údajů charakterizujících stav a podmínky území; průběžně se aktualizují. Zpracovávají se způsobem, umožňujícím zejména využití pro zpracování územně plánovací dokumentace, územně plánovacích podkladů, pro územní rozhodování a pro další potřeby veřejné správy (vyhláška MMR č. 135/2001).

3.6.8.2 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Územně plánovací dokumentaci tvoří:

a) Územní plán velkého územního celku – stanoví uspořádání a limity řešeného území, vymezení významné rozvojové plochy, hlavní koridory dopravy a technické infrastruktury, územní systémy ekologické stability a další území speciálních zájmů. Územní plán velkého územního celku se zpracovává pro vymezené území více obcí, popřípadě okresů*.

b) Územní plán obce – stanoví urbanistickou koncepci, řeší přípustné, nepřípustné, případně podmíněné funkční využití ploch, jejich uspořádání, určuje základní regulaci území a vymezuje hranice zastavitelného území obce. V územním plánu obce se vyznačí hranice současně zastavěného území obce. Zpracovává se pro celé území obce, případně za určitých podmínek pro území více obcí.

Regulační plán – stanoví využití jednotlivých pozemků a určuje regulační prvky plošného a prostorového uspořádání. V případě, že pro řešené území není schválen územní plán obce, stanoví regulační plán hranice zastavitelného území a vyznačí se hranice současně zastavěného území obce. Regulační plán se zpracovává pro část území obce nebo pro celé území obce s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami (vyhláška MMR č. 135/2001).

3.6.8.3 POŘIZOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ ÚPD

Z hlediska vztahu územního plánování a pozemkových úprav jsou důležité tyto činnosti:

- Přípravné práce – jde o vymezení a vyhodnocení řešeného území v mapových podkladech, shromáždění dostupných podkladů a informací o stavu území a o záměrech jeho využití
- Průzkumy a rozbory – zpracovávají se na základě přípravných prací
- Zadání územně plánovací dokumentace – zadání obsahuje pokyny pro řešení hlavních střetů zájmů a problémů v území, stanovení podmínek rozvoje, stanovení podmínek rozvoje, stanovení požadavků na obsah územně plánovací dokumentace
- Koncept řešení územně plánovací dokumentace – obsahuje návrh vymezení závazné části územně plánovací dokumentace

* pozn. bývalé okresní úřady jsou dnes podle zákona č. 320/2002 Sb. Obecní úřady obce s rozšířenou působností (dále jen obce); a bývalé Okresní pozemkové úřady jsou dnes Zemědělské agentury – Pozemkové úřady Mze ČR (dále jen pozemkové úřady).

- Souborné stanovisko – pořizovatel posuzuje splnění požadavků zadání a může rozšířit ještě o podmínky souborného stanoviska
- Návrh územně plánovací dokumentace – zpracován po schválení souborného stanoviska (musí být v souladu s ním i se zadáním) nebo v případě urbanistické studie po schválení zadání
- Stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování – posuzuje soulad obsahu návrhu se zákonem a výsledkem je souborné stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování

Zpráva o projednání územně plánovací dokumentace a schvalování územně plánovací dokumentace – schvalujícím orgánem je ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), pověřená obec, ministerstvo obrany (MO) (vyhláška MMR č. 135/2001).

3.6.9 ZÁVAZNOST ÚPD A LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

ÚPD obsahuje závazné a směrné části řízení.

Závazná část územního plánu obce obsahuje zejména urbanistickou koncepci, využití ploch a jejich uspořádání, vymezení zastavitelného území, omezení změn v užívání staveb, zásady uspořádání dopravního, technického a občanského vybavení, vymezení územního systému ekologické stability, limity využití území, plochy přípustné pro těžbu nerostů, vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanačních nebo asanačních úprav.

Závaznou část územního plánu velkého územního celku a její změny vyhláší MMR uveřejněním jejich plného znění ve Sbírce zákonů formou sdělení. Závaznou část územního plánu obce a regulačního plánu vyhlásí obec obecně závaznou vyhláškou. Závazná část ÚPD je závazným podkladem pro zpracování a schvalování navazující územně plánovací dokumentace a pro rozhodování v území.

Orgán ÚP, který pořídil územně plánovací dokumentaci, soustavně sleduje, zda se nezměnily podmínky, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace schválena. Dojde-li ke změně těchto podmínek, orgán územního plánování pořídí změnu územně plánovací dokumentace. Přitom musí brát zřetel na využití dosud vymezeného zastavitelného území. Orgán ÚP je povinen uvést do souladu územní plán obce (ÚPO) s následně schváleným územním plánem velkého územního celku (ÚPVÚC) nebo regulační plán s následně schváleným ÚPO a ÚPVÚC. Do té doby nelze rozhodovat podle těch částí navazující ÚPD, které jsou v rozporu s následně schválenou ÚPD.

O úpravě směrné části ÚPD rozhoduje orgán, který ji pořídil.

Limity využití území

Závaznými podmínkami realizace záměrů ÚP jsou zásady a limity využití a uspořádání území. Určují účel, způsob, ohraničení a podmínky uspořádání a využití území. Zásady jsou zpravidla formulovány slovně a jsou obsahově širší než limity. Limity určují nepřekročitelnou hranici nebo rozpětí pro využití a uspořádání území. Zásady a limity se prolínají a nelze je vzájemně ohraničit. V závazné části ÚPD jsou vyjádřeny ve formě regulativů. Regulace funkčního a prostorového využití a uspořádání území je jedním z hlavních úkolů a činností územního plánování.

ÚP prostřednictvím limitů chrání základní práva člověka v území na straně jedné, přírodu i kulturní hodnotu území na straně druhé.

Limity využití území jsou v podstatě dvojího typu:

- Limity, které jsou odvozeny z obecně platných předpisů – zákonů, vyhlášek, nařízení vlády, technických, hygienických aj. norem, i dalších předpisů, platných pro území celého státu. Pořizovatelé a zpracovatelé ÚPD je musejí respektovat – jsou pro ně závazné.
- Limity, které vycházejí z konkrétních podmínek řešeného území – navrhuje je zpracovatel ÚPD podle požadavků zadání a ostatních souvisejících dokumentů na základě navržené urbanistické koncepce. Tyto limity se stávají závazným regulativem až schválením ÚPD.

Limity využití území jsou důležitým podkladem pro projektanta KPÚ ve fázi návrhu společných zařízení.

Výběr platných limitů a jejich aplikace v ÚPD vyžaduje podrobnou znalost území a schopnost posouzení vlivů uvažovaného využití a uspořádání území na všechny složky řešeného územního celku i na jeho okolí.

Limity je v možné (v praxi nutné) třídit podle podrobnějších hledisek: podle funkčních složek, doby platnosti, rozsahu závaznosti (limity zásadně nepřekročitelné, limity podmíněně překročitelné) (vyhláška MMR č. 135/2001).

Územní plánování představuje nejkomplexnější řešení rozvoje území. Proto je nutné, aby jeho záměry byly plně promítnuty do komplexní pozemkové úpravy, a to zejména v části plánu společných zařízení. Tento požadavek je dobře splnitelný, řešili územně plánovací dokumentace koncepčně a ve všech částech rovněž krajinu. Takto pojatá ÚPD je dobrým základem pro prováděné řešení celospolečenských zájmů v rámci širších územních vztahů.

Legislativa pro územní plánování poskytuje dostatek prostoru pro zasvěcený přístup k diferenciaci a vyváženosti zasoupení rozvojových a naopak ochranných segmentů v sídlech i krajině, k harmonizaci podmínek života člověka i ostatní bioty (Hájek a kol., 2000).

Jokl, Kočí (1986) uvádí, že výše zmíněné právní normy stanovují – na rozdíl od jiných technických norem či standardů podmínky, které jsou obecně závazné pro všechny instituce, organizace i občany mající jakoukoli účast v procesu výstavby životního prostředí.

4 MATERIÁL

Obec Záblatí leží v severozápadní části předhůří Šumavy jihozápadně od Prachatic, mezi bývalým okresním městem a Volarami v kopcovitém terénu mezi masivem Libína a Boubína. Oba tyto vrcholy dominují okolní krajině. V širokém údolí řeky Blanice působí velmi často inverze, které napomáhá převládající směr větrů vanoucí ve směru toku řeky. Větry tu dokáží ve velmi krátké chvíli změnit počasí.

Okolní krajina je zemědělsky obdělávaná, často holá bez původních hranic ve formě mezí a remízků. Nejbližší krajině dominují homolovité kopce, často s jehličnatými remízky na vrcholu.

Blanice protéká územím směrem od jihozápadu na severovýchod. Níva řeky je relativně široká, tok lemují většinou olše. Oba břehy jsou mimo sídla poměrně špatně schůdné, umělé zásahy do řečiště mimo obec nebyly provedeny.

Řeka je hlavní zásobárnou vody v území.

Území obce se dle mapy klimatických a větrných poměrů nachází v oblasti MT3. Podle této charakteristiky je zde podnebí mírné až mírně chladné, mírně suché, přechodné období normální až dlouhé. Léto trvá kratší dobu, zima je normálně dlouhá s kratším trváním sněhové pokrývky.

Sídlo Záblatí leží v nadmořské výšce cca 600-620 m.n.m.

Převažující směry větrů jsou od jihozápadu na severovýchod.

Statistické údaje:

Počet částí:	8
Katastrální výměra:	3 614 ha
Nadmořská výška:	593 m n.m. – 800m n.m.
Počet obyvatel:	354 (k 1.1.2009)
Průměrný věk:	38,8
Pošta:	ano-384 33 Záblatí u Prachatic
Zdravotnické zařízení:	ano-praktický lékař
Policie:	ne- OO PČR Prachatice
Škola:	ne- Husinec, Šumavské Hoštice, Prachatice
Vodovod:	ano-Záblatí, Horní Záblatí, Řepešín, Zvěřenice, Křišťanovice
Plynofikace:	ano-Záblatí, Horní Záblatí

Kanalizace (ČOV): ano-ČOV-Záblatí, Horní Záblatí

Starosta: Ing. Vladislav Klabouch

Místostarosta: Ing. Rostislav Sladký

V obci působí zastupitelstvo, finanční výbor, kontrolní výbor a komise
výstavby a životního prostředí.

5 METODIKA

5.1 METODIKA

Ke zpracování vlastní části diplomové práce jsem se řídila následujícím postupem. V první fázi bylo potřebné provést průzkum mnou zvolené lokality, tj. obce Záblatí a jejích přilehlých částí. Místní šetření bylo zaměřené na několik důležitých oblastí. Soustředila jsem se na oblasti: historický vývoj lokality, geomorfologické podmínky, přírodní podmínky, demografický vývoj, technická infrastruktura. Velice přínosné k provedení návrhů změn v územním plánu obce bylo vyhotovení dotazníku a vyplnění mezi obyvateli obce Záblatí. Dále zaznamenání reakcí na rozličné otázky u lidí různých věkových skupin a sociálního zařazení.

Samozřejmě byla uskutečněna řada konzultací s místním starostou obce Ing. Klabouchem, od kterého jsem získala velké množství odborných rad, informací a materiálu.

Na základě těchto informací následovalo vyhodnocení charakteristiky krajinného rázu. Ta zahrnuje tři základní charakteristiky: přírodní, kulturní a historické.

U posouzení přírodních charakteristik jsem se řídila následujícími body, které jsem zhodnotila. Patří sem geomorfologické utváření území; vodní plochy a toky; vegetační kryt; skladba lesa a přítomnost zvláště chráněných území, významných krajinných prvků a památných stromů.

U druhé oblasti charakteristiky krajinného rázu, tj. kulturních charakteristik bylo hodnoceno zastoupení kultur (louka, les, ZPF); velikost a tvar pozemků (orientace); charakter osídlení; charakter zástavby (siluety, barevnost); technická infrastruktura (produktovody, doprava); rekreační lokality, zahrádkářské kolonie; drobná kultovní architektura v krajině; solitérní stavby (zemědělské, průmyslové, rozhledny, lanovky); krajinné dominanty smíšeného a kulturního charakteru; místa významná z hlediska kulturního vývoje; charakter vnímaných prostorů (otevření, ohraničení); negativní jevy v krajině (těžba, skládky).

Poslední částí charakteristiky jsou historické charakteristiky: památkové zóny, městské rezervace, památkové objekty, technické památky; historické parky, zahrady, krajinné kompozice; jiné objekty kulturního dědictví oficiálně nechráněné; místa historických událostí.

Druhou samostatnou částí bylo vyhodnocení území prostřednictvím SWOT analýzy.

Tato analýza je zaměřena na posouzení slabých a silných stránek, následně pak na vyhodnocení hrozeb a příležitostí v deseti důležitých oblastech. Bylo provedeno šetření následujících oblastí: horninové prostředí a geologie; vodní režim; hygiena životního prostředí; ochrana přírody a krajiny; zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa; veřejná dopravní a technická infrastruktura; socio-demografické podmínky; bydlení; rekreace; hospodářské podmínky.

Z těchto jednotlivých informací následovalo vyhodnocení posouzení příležitostí, tj. výhled do budoucnosti s nabídkou reálně se nacházejících možností pro pozitivní rozvoj oblasti.

Proto je dalším zásadním krokem nezbytné i vyhodnocení možných hrozeb, které by mohly mít při setrvávajícím stavu negativní vliv na rozvoj a stav obce.

Následovalo zhotovení dotazníku, jeho rozšíření mezi občany obce a následné vyhodnocení. Dotazník byl sestaven ze sedmnácti otázek. Převažovaly otázky uzavřené výčtové, kde měl dotazovaný výběr jedné varianty z nabídky, v menším počtu pak otázky otevřené.

Dotazník byl samozřejmě anonymní. Byl rozdán dvaceti dotazovaným bez ohledu na jejich věk, pohlaví a společenské zařazení. Vstupními údaji byl věk, pohlaví a povolání.

Dotazník byl následně vyhodnocen, výsledky zformulovány a stěžejní oblasti zobrazeny prostřednictvím grafů.

Dále už následovala hlavní část, kterou je vlastní návrh změn stávajícího územního plánu obce Záblatí.

Oblasti, ve kterých si myslím, že by byla přínosem pro obyvatele a obec změna v územním plánu obce jsou: urbanistická struktura a architektura; občanská vybavenost a výroba. To zahrnovalo popis stávajícího stavu a dále vlastní návrh změn.

6 CHARAKTERISTIKA KRAJINNÉHO RÁZU

CHARAKTERISTIKA LOKALITY

Záblatí u Prachatic spadá do Jihočeského kraje a má 8 částí – Záblatí, Horní Záblatí, Řepešín, Saladín, Zvěřenice, Hlásná Lhota, Křišťanovice a Albrechtovice.

Celková katastrální výměra je 3614 ha.

6.1 PŘÍRODNÍ CHARAKTERISTIKY

Obec Záblatí leží v jihozápadní pohraniční části České republiky, ve vzdálenosti 15 km jihozápadním směrem od Prachatic. Je rozdělena na Horní Záblatí a Záblatí. K obci patří přilehlé osady - Řepešín, Zvěřenice, Saladín, Křišťanovice a Hlásná Lhota.

6.1.1 Geomorfologické utváření území

Území patří geomorfologicky k šumavské podsoustavě. Ta obsahuje vlastní pohoří Šumava a rozsáhlé podhůří (Šumavské podhůří), které se dělí podle nadmořské výšky na vrchoviny a pahorkatiny. Šumavské podhůří tvoří tak pozvolný přechod horského pásma Šumavy ke Středočeské pahorkatině a Jihočeským pánvím. Studované území ležící v oblasti Šumavského podhůří je možné detailněji podle nadmořské výšky a charakteru reliéfu začlenit podle prof. Hromádky do Prachatické vrchoviny. Geologická stavba je charakteristická monotónním zastoupením krystalinických hornin moldanubika (injikované ruly a arterity). V prostoru od Záblatí k Řepešínu se nachází jádro biotické a muskoviticko-biotitické ortoruly.

6.1.2 Vodní plochy a toky

Na výraznějším členění Prachatické vrchoviny se velmi výrazně podílely vodní toky, které se místy ostře zařízly a vytvořily tak hluboká údolí. Řeka Blanice, která je všeobecně považována za starý svahový tok, teče ve studovaném území v ploché nivě. Kostrou celého území je Farský potok, který pramení v prostoru mezi Libínem a Rohanovským vrchem a za obcí Záblatí vtéká do Blanice. Středem celého území teče v široce otevřeném údolí. Nejvýznamnější jeho přítoky (pravostranné) pramení v lesních porostech a až k toku Farského potoka jsou tyto vodoteče doprovázeny bujnou vegetací. Celá tato síť potoků a řeky Blanice tvoří páteř

skladebných prvků ÚSES. Většinou fungují již nyní jako funkční biokoridory. Řeka Blanice je významná i na regionální úrovni územního systému ekologické stability.

6.1.3 Klimatické podmínky

Území patří do klimatické oblasti chladné. Jako okrsek je charakterizován jako mírně chladné. Průměrná roční teplota se pohybuje kolem 5°C, průměrný roční úhrn srážek činí 700 mm. Počátek kvetení trnky obecné (*Prunus spinosa*) spadá do období 11. května a později. Území obce se dle mapy klimatických a větrných poměrů nachází v oblasti MT 3. Podle této charakteristiky je zde podnebí mírné až mírně chladné, mírně suché, přechodné období normální až dlouhé. Léto trvá kratší dobu, zima je normálně dlouhá s kratším trváním sněhové pokrývky. Sídlo Záblatí leží v nadmořské výšce cca 600-620 m.n.m. Převažující směry větrů jsou od jihozápadu na severovýchod.

6.1.4 Pedologie

Převládajícím půdním typem jsou hnědé půdy, které je možno v celé oblasti považovat za klimaxový typ. Vyskytují se hlavně jižním směrem od obce Záblatí a jsou využity především jako orná půda. V terénních depresích nebo v návaznosti na nivní půdy se nachází půdní typ hnědá půda oglejená. Pro ni je typické povrchové oglejení v důsledku humidnějšího klimatu a tvarování terénu. Nivní půdy se vytvářejí v recentních nivách řek a potoků, které jsou nebo byly v nedávné době pod vlivem záplav. Tyto půdy se nalézají v nivě řeky Blanice po celé její délce a v nivě Farského potoka. Na aluviálních náplavech se vyvíjí bohatá luční vegetace, jsou-li půdotvorné zeminy bohaté na minerální látky.

6.1.5 Vegetační kryt

Podle geobotanické mapy (rekonstrukční mapa přirozené vegetace) bylo celé studované území obklopeno fytocenóсами květnatých bučin. Dominantami ve stromovém patře byly buk lesní, jedle bělokorá, javor klen, řidčeji jilm horský. V bučinách nižších poloh tvoří další příměs lípa velkolistá. Keřové patro bývá vyvinuto fragmentálně. Naproti tomu je velmi bohatě vyvinuto bylinné patro a je téměř vždy zapojeno. Převládá violka lesní, hluchavka pitulík, plicník lékařský, bažanka vytrvalá, vraní oko čtyřlísté aj. Jižně a západně od Záblatí tvořily přirozený vegetační kryt acidofilní doubravy. Pod nadrostem z dubu letního či dubu zimního bývaly

obyčejně soustředěny tyto druhy: rozrazil lékařský, metlice křivolaká, kostřava ovčí, bika bělavá, borůvka a na lepších místech ještě konvalinka vonná, ostružiník.

Křovinné patro je tvořeno vedle dubu porosty lípy malolisté, jeřábu obecného, krušiny olšové, osiky a břízy bílé. Fytocenózy údolních luhů jsou vázány na úzké náplavy potoků a řek. Ve studovaném území pokrývaly význačnou plochu. Obsahovaly nivu Farského potoka a kolem řeky Blanice díky ploché nivě tvořily rozsáhlé porosty.

Ve stromovém patru dominoval jasan ztepilý, olše lepkavá a olše šedá.

Bylinný kryt je tvořen hlavně bylinami jako je škarda bahenní, blatouch bahenní, kuklík potoční, prvosenka vyšší, mařinka vonná aj.

Podle regionálně fytogeografického členění náleží území k oblasti mezofytika, j obvodu českomoravského mezofytika a k fytogeografickému okresu Šumavsko-novohradské podhůří.

6.1.6 Lesní porosty

Lesní porosty je možno přiřadit k nejstabilnějším prvkům v krajině. Jsou významným bioklimatickým činitelem. Kromě porostů v nivě Farského potoka, kde se vyskytují v přirozené skladbě potoční luhy, se nachází v řešeném území pouze lesy přírodě vzdálené (kulturní lesy). Jsou to stejnověké nesmíšené jehličnaté porosty ze sadby pocházející často z jiných areálů. Zalesněnost území je vysoká.

6.1.7 Přítomnost zvláště chráněných území, významných krajinných prvků, památných stromů

V území se nachází několik památných stromů jako jsou např. *Tilia cordata* (2 ks) na severozápadním průčelí samoty v lokalitě Za Švejdou a dále *Quercus robur* a *Acer pseudoplatanus* u bývalého hřbitova v obci Záblatí.

Dále byly jako ekologicky významné krajinné prvky určeny břehové porosty kolem bezejmenného potoka, zbytek bývalé místní komunikace se zbytky operných kamenných zídek, agrární terasa nad lokalitou Rybářské domky, Na Pastvištích, alej z lípy srdčité podél cesty vedoucí ke hřbitovu, porosty na kamenných valech Za Švejdou, které působí protierozně a jsou široké 10-15m.

6.2 KULTURNÍ CHARAKTERISTIKY

6.2.1 Zastoupení kultur – louka, les, ZPF

Nejpříhodnější terénní podmínky pro intenzivní zemědělství se nachází okolo obce Záblatí. Zde se též nachází většina orné půdy. Aby bylo možno použít těžkou zemědělskou mechanizaci, byly pozemky zceleny do velkých lánů a odvodněny. Těmito zásahy byl vytvořen umělý ekosystém. Aby mohl fungovat, je třeba ho udržovat při životě vnášením vysokého množství dodatkové energie ve formě hnojiv, pohonných hmot, pesticidů a lidské práce. V zájmu intenzifikace došlo i ke zkulturnění přirozeně vysoce produktivních luk v údolní nivě řeky Blanice. Zkulturněny byly i louky na svazích otevřeného údolí Farského potoka po celé jeho délce. Kulturní louky jsou poznamenány mechanickou povrchovou úpravou, intenzivním hnojením a přiséváním kulturních druhů trav. Tyto zásahy mají velký vliv na jejich druhovou skladbu: snižuje se rozmanitost rostlinných a živočišných druhů, převládají pouze kulturní trávy se schopností vytvářet velké množství biomasy.

Horizont kvetoucích bylin téměř chybí, v důsledku toho živočišstvo na něj vázané ustupuje. Přirozené louky mokřadního charakteru se zachovaly pouze v nivě Farského potoka a v okolí pravostranných přítoků. Jedná se o místa plošně nevýznamná a pro těžkou mechanizaci nedostupná. Jsou ponechány přirozené sukcesy a mnohde je vidět jejich degradace a zarůstání nálety stromů a keřů. Mezofilní louky se zachovaly v přirozené druhové skladbě na svazích v severní části katastru Horní Záblatí.

6.2.2 Tvar pozemků

Tvar pozemků nejčastěji odpovídá tvaru obdélníku. Pokud jde o rostlinnou výrobu, jedná se zejména o pěstování obilovin, řepky a brambor. Živočišná výroba se specializuje na odchovy telat a chov dojnic.

6.2.3 Charakter zástavby

Ke specifickým rysům zdejší tradiční zástavby patří uzavřenost velkých dvorců, které při dalším zvyšování kapacity prostorů nabývaly podoby kompaktních čtyřhranů (Vierkant), se zřetelným postupem k patrovému uspořádání. Jako stavební

materiál si v této oblasti zachovala značný význam hlína, která se uplatňovala jako součást izolační vrstvy na roubených klenbách a lepencích. Starou tradici stavebního materiálu tu však má lomový kámen, jak nejlépe dokládají staré ohrady a terasy polí vyzděné nasucho z kamene, vyzbíráního z kamenitých ploch polí.

Rozvoj zděné stavební produkce od závěru 18. století v tomto prostoru mohl navázat na starší tradice. S nástupem barokní a zvláště klasicistní zednické produkce se v pošumavských zděných stavbách rychle zabydlují klenby, a to nejen v černých kuchyních, síních a chlévech, ale i při náročném zaklenuťi prostorů velkých světnic.

Starší tradicí zděných staveb v Pošumaví lze vysvětlit skutečnost, že tzv. lidové baroko (spíše klasicismus) vstoupil do místního stavebnictví o něco dříve než do známých centrálních oblastí rovinných blat. Také zde se zapsaly do dějin lidové architektury osobnosti zvláště nadaných tvůrců – zedníků a zednických mistrů. Nejvýraznější z nich byl bezpochyby Jakub Bursa, který většinu svých děl provedl ve 40. a 50. letech minulého století na Volyňsku v prostoru mezi Strakonice a Prachaticemi. I když Záblatí leží mimo jeho sféru působnosti, lze na tektonice některých objektů dokumentovat Bursův vliv na ostatní stavitele.

Středem založení obce Záblatí se stala rozlehlá trojúhelníková náves, kolem níž je rovnoměrně rozložena ostatní náves. Směrem od centra se vyskytují především rodinné domy a na kraji se nachází malé sídliště. Historické centrum Záblatí vznikalo v údolní poloze řeky Blanice na křižovatce dvou dopravních tras spojujících Libínské sedlo, Kratušín a Řepešín.

Rozlehlé trojúhelníkové návsi dominuje hmota kostela Sv. Jana Křtitele, který pochází z 1. poloviny 14. století. Jako novodobá zástavba bytových domů (jednostranně podél radiály na Řepešín) má své nedostatky, které se váží k tomuto typu zástavby ve venkovském prostředí (zahrádky a nevhledné zahradní stavby spojené s chovem domácích zvířat, chaotická parcelace...).

6.2.4 Technická infrastruktura

S okolními obcemi je sídlo spojeno jednou silnicí III. třídy, která tudy prochází. Je to silnice III/141 33 křižovatka s II/141 (Volarská) cca 2 km jižně Libínského Sedla – Dobrá Voda – Záblatí – Kratušín, kde se napojuje na silnici III/141 30 Prachatice – Kahov – Kratušín – Šumavské Hoštice a III/145 28 Husinec – Lažiště – Kratušín. Z této silnice v Záblatí odbočuje silnice III/141 35 Záblatí – Řepešín, kde končí. Parametry obou těchto silnic odpovídají odlehlé poloze sídla. To

znamená, že jsou vesměs špatné. Silnice III/141 33 má šířku vozovky 4,5 – 5m, silnice III/141 35 šířku vozovky ještě menší. Silnice vykazují řadu dopravních závad a to jak bodových, tak liniových, zejména na průtahu sídlem Záblatí. Tam jsou především závady šířkové, k nim nutno připočítat chybějící chodníky prakticky v celé délce průtahů.

Sídlo není napojeno na železniční síť. Jediným hromadným dopravním prostředkem v osobní dopravě jsou autobusy ČSAD.

V současné době je sídlo zásobováno ze zdrojů podzemní vody, vodním zdrojem pro vodovod jsou prameniště podzemní vody jižně a jihozápadně.

Kanalizační síť je jednotného i oddílného systému a je vybudována pouze na části území sídla. Kanalizační síť je různého stáří I profilů, část sítě je nověji vybudována a splňuje požadavky na provoz kanalizační sítě, část sítě je starší a nebo stavebně nevyhovující a bude vyžadovat postupnou rekonstrukci. Tato část nesoustavné kanalizace z betonových trub byla budována jako podpovrchové odvodnění, je položena většinou mělce pod povrchem, bez revizních šachet, vpustě jsou bez záchytných košů. Kanalizační potrubí je na několika místech vyústěno do toku řeky Blanice, do místních vodotečí a nebo do terénu. Splaškové vody jsou čistěny pouze provizorně pomocí septiků a žump. Centrální čistírna odpadních vod není vybudována. V osadě Saladín není kanalizace vybudována, splaškové vody jsou čistěny pouze provizorně, pomocí septiků a žump.

V řešeném území se nachází 2 transformovny. Obě jsou připojeny odbočkou volného vedení 22 kV z kmenové linky. V obci je též veřejné osvětlení.

Plynofikace je pouze v Záblatí a Horním Záblatí.

V obci Záblatí je v provozu pošta, zdravotnické zařízení. Policie a škola se v obci nenachází.

6.2.5 Rekreační lokality

Rekreační lokality se nacházejí prakticky ve všech obcích. Menší osady jsou využívány především k víkendové rekreaci. K rekreaci se využívají rybníky, turistické stezky a cyklotrasy.

6.2.6 Drobná kultovní architektura v krajině

Jako drobná architektura v krajině se zde vyskytují především kapličky, sochy a boží muka.

6.2.7 Solitérní stavby

Mezi solitérní stavby v území patří hřbitov, areál dřívějšího státního statku, koupaliště, požární nádrž a kravín.

6.2.8 Krajinné dominanty smíšeného a kulturního charakteru

Největší dominantou je kostel sv. Jana Křtitele, který stojí v centru návsi. Jedná se o původní gotickou stavbu z poloviny 14.století, která byla v počátku 16.století opatřena dvoulodím a v roce 1729 – 1733 přistavěna barokní kaple. V blízkosti obce se tyčí zřícenina hradu Hus.

6.2.9 Negativní jevy v krajině

V okolí se nenacházejí žádné černé skládky a obec je v tomto ohledu velmi zodpovědná.

6.2.10 Charakter vnímaných prostorů

Celek působí velice rozmanitě díky rozdílné nadmořské výšce. Je ohraničen kopcovitým terénem.

6.3 HISTORICKÉ CHARAKTERISTIKY

6.3.1 Historický vývoj obce

Nejstarší písemná zpráva o existenci osady Záblatí se zachovala z roku 1337, kdy český král Jan Lucemburský dal zdejší rýžoviště do zástavy Petru z Rožmberka. Tehdy již obec stála a vděčila za svůj vznik a další vývoj rýžování na Blanici. Dokladem této činnosti jsou dosud zachované zbytky rýžovišť v okolí Záblatí.

V obci byly během 16.století zřízeny krejčovský, ševcovský a tkalcovský cech.

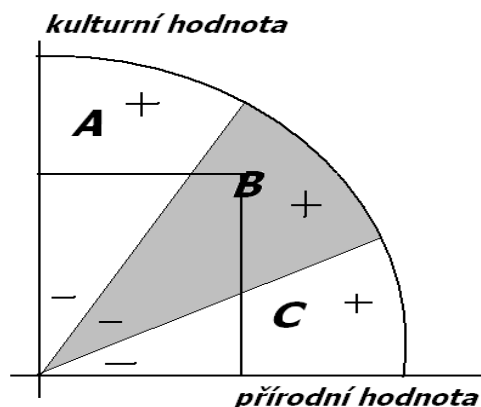
6.3.2 Městský znak

Městský znak tvoří na zlatém štítě stříbrná sekera s hnědým topůrkem, ležící šikmo, hlavou vzhůru doleva, napříč přes ní leží hnědé břevno na horním konci hořící.

6.3.3 Národnostní složení

Záblatí prošlo velmi zajímavým národnostním vývojem. Ke změně národnostního složení obyvatelstva dochází teprve v 17. století, kdy po třicetileté válce přichází do obce značný počet obyvatelstva německé národnosti, které později převážilo, a Záblatí se stalo ryze německým.

6.4 GRAF

Podle mého zhodnocení se jedná o krajinný typ B, tzn. krajina harmonická. Vše působí harmonicky, sjednoceně a je tam zastoupena základní průměrná krajinářská hodnota.

Kulturní hodnota Záblatí je na vysoké úrovni a má stále tendenci stoupat. Především jde o udržování tradic a zvyků.

Díky přírodní oblasti, kde se daná lokalita nachází, tzn. předhůří Šumavy je přírodní hodnota také průměrná.

7 SWOT ANALÝZA

Obec Záblatí leží v jihozápadní příhraniční části České republiky a je součástí Jihočeského kraje. Spadá pod ni Horní Záblatí, Řepešín, Saladín, Zvěřenice, Hlásná Lhota, Křišťanovice, Albrechtovice. Rozloha je 3 614 ha.

Okolí obce je tvořeno podhorskou vrchovinou s dominantním vrcholem Libína (1096 m.n.m.), která plynule přechází v horské pásmo Šumavy. Vyšší nadmořská výška společně s velkou členitostí reliéfu výrazně ovlivňují klimatické podmínky. Průměrné zimní teploty činí od -5 do -9 °C, průměrné letní teploty se pohybují od 13 do 17°C. Převládající směry větrů : západní a jihozápadní.

Leží v úrodné zemědělské oblasti a zejména v nepoškozené krajině a přírodě. Jde o obec s bohatým historickým vývojem.

7.1 HODNOCENÍ

1) HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A GEOLOGIE

Silné stránky	Slabé stránky
Významné zdroje stavebních surovin v okolí pro celý Jihočeský kraj a příhraniční oblasti SRN.	Nevyužívané opuštěné těžební prostory v okolí. Velký výskyt poddolovaných území.
Příležitosti	Hrozby
Další rozvoj těžby zásob stavebních surovin pro stavební průmysl.	Hrozba sesuvu masivu v důsledku přírodních mechanismů. Zvýšení výskytu radonu.

2) VODNÍ REŽIM

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

<p>Optimální množství vodních ploch v daném území.</p> <p>Vysoká kvalita čistoty vody.</p> <p>Existence nedaleké Husinecké přehrady.</p> <p>Vyšší retenční kapacita.</p>	<p>Výskyt vodní eroze díky převládajícímu svažitému terénu území.</p> <p>Výskyt lokálních záplav při přívalových deštích.</p>
Příležitosti	Hrozby
<p>Využití vody z Husinecké přehrady pro zásobu obce pitnou vodou.</p>	<p>Nedostatečné řešení protipovodňových opatření.</p>

3) HYGIENA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Zlepšující se kvalita životního prostředí.</p> <p>Zlepšení kvality ovzduší omezením spalování fosilních paliv.</p>	<p>Vysoká hluková zátěž vlivem projíždějících kamionů směrem na státní hranice.</p>
Příležitosti	Hrozby
<p>Třídění komunálního odpadu.</p> <p>Zvýšení vědomostí o ochraně životního prostředí.</p> <p>Kladení důrazu na ochranu životního prostředí.</p>	<p>Přechod na tuhá paliva vlivem vývoje cen plynu a elektřiny.</p> <p>Spalování odpadů.</p>

4) OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Jedná se o podhorskou vrchovinu s dostatečnou ekologickou stabilitou území, která přechází již v podhorské pásmo Šumavy. Vysoký stupeň biodiverzity.	Postupný úbytek některých chráněných druhů.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace vodního toku. ÚSES.	Narušení chráněných území a krajinného rázu případnou bytovou výstavbou.

5) ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Silné stránky	Slabé stránky
Převaha lesních porostů. Racionální obhospodařování zemědělského půdního fondu. Zvýšení podílu ekologického způsobu hospodaření. Příznivá druhová skladba lesa.	Méně příznivé klimatické a půdní podmínky pro zemědělskou výrobu. Komplikované obhospodařování půdy díky vysoké svažitosti terénu.
Příležitosti	Hrozby
Komplexní pozemkové úpravy. Racionální přístup ke koncepci ochrany krajiny. Čerpání dotací na bio farmy.	Ohrožení lesů vlivem přírodních katastrof. Výskyt eroze. Zábor půdy pro výstavbu.

6) VEŘEJNÁ DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Dobrá vybavenost z hlediska kapacity vodních zdrojů. Plná plynofikace, ČOV, kanalizace. Dopravní infrastruktura.	Špatná sjízdnost vozovek v zimních obdobích.
Příležitosti	Hrozby
Využití dotací z programů EU na zlepšení veřejné infrastruktury.	Komplikace spojené s výstavbou.

7) SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY

Silné stránky	Slabé stránky
Zpomalení vývoje nezaměstnanosti. Dobrá vzdělanostní a stále se zvyšující struktura obyvatelstva. Modernizace služeb obce pro občany – veřejný internet, přednášky... Oživení společenského života.	Vysoká intenzita dojíždění občanů do zaměstnání. Zvýšení počtu přechodně žijících obyvatel.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj sociální péče. Nabídka volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny obyvatel.	Hrozba nezaměstnanosti v důsledku zániku nebo omezení činnosti ve významných podnicích v regionu.

8) BYDLENÍ

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Zvýšení zájmu o stavební parcely. Převažující typ bydlení v rodinných domech.	Chátrající a neobydlená stavení, zejména bývalé venkovské statky.
Příležitosti	Hrozby
Záchrana historických domů z čerpání dotací z fondů EU. Zvýšení kvality bydlení v důsledku ekonomického růstu.	Vytváření dalších lokalit satelitního bydlení.

9) REKREACE

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoká přírodní úroveň. Vynikající podmínky pro turistiku a cykloturistiku. Vysoký podíl chalupaření a zahradničení. Zařízení pro sportovní využití.	Narušení venkovského rázu zástavby. Nedostatek vodních ploch pro letní období.
Příležitosti	Hrozby
Velký finanční přínos pro samotnou obec. Zvýšení podílu pracovních míst v tomto odvětví. Zvýšení životní úrovně. Podnět pro budování restaurací, penzionů, domácí ekoturistiky apod	Nedostatek prostředků pro další rekonstrukce památek.

10) HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Dostatek rozmanitých pracovních příležitostí v okolí obce. Přiliv zahraničních podniků a firem do okolí.	Zánik tradičních řemesel. Snížení zemědělské aktivity.
Příležitosti	Hrozby
Využití brownfieldů. Zvýšení životní úrovně občanů obce. Zvýšení využití prostředků z rozvojových programů pro podporu malého a středního podnikání. Podpora využití potenciálu obnovitelných energií.	Zvýšení negativního vlivu na životní prostředí. Zhuštění provozu automobilů v obci.

7.2 SHRNU TÍ - PROGNOZA

Záblatí má v každém hodnoceném bodě převahu pozitiv, což je velice přínosné. Jsou tu optimální podmínky pro další rozvoje a budování. Obec nemá aktuální konkrétní problémy a nedostatky.

Dle mého názoru mezi slabé stránky města patří:

- řešení dopravy
- věnovat větší pozornost údržbě památek i v okrajových částech
- řešit osázení zeleně
- řešení protipovodňových opatření

Mezi silné stránky patří:

- kladení důrazu na tradiční místní kulturní akce
- využívání finančních příspěvků na renovování a opravování historických objektů

- podporování mimoškolních aktivit pro děti, různé dětské projekty...
- zvýšení úrovně služeb pro občany obce

Kulturní hodnota Záblatí je na vysoké úrovni a má stále tendenci stoupat. Především jde o udržování tradic a zvyků.

Díky přírodní oblasti, kde se daná lokalita nachází, tz. předhůří Šumavy je přírodní hodnota také průměrná.

8 ÚSES (VYMEZENÍ LOKÁLNÍHO ÚSES)

Návrh LÚSESu vychází z podrobného terénního průzkumu a ze studia dostupné literatury. Na základě těchto poznatků se snahou o sladění společenských a ekologických funkcí vznikne návrh řešení, který se pokusí zvýšit ekologickou stabilitu krajiny.

Navržená biocentra a biokoridory jsou umístěny tak, aby využívaly jak terénní dispozici, která znemožňuje zemědělské a jiné využití, ale i zbytky jakékoli stromové a keřové vegetace. V první řadě byly využity lokality, které v systému kostry ekologické stability vykazují vysokou stabilitu. V některých případech byla tato snaha omezena nutností dodržet prostorové a vzdálenostní parametry skladebných prvků, které jsou dány metodickými pokyny.

Vymezování skladebných prvků na lesním fondu probíhalo v podstatě na stejném principu. Pomocí lesnických materiálů (typologické a porostní mapy, lesní hospodářský plán) byly vyhledávány porosty přirozené druhové skladby. Biokoridory by měly splňovat zároveň funkci ochranných lesních pásů, měly by využívat lesních břehových porostů či hřebenových partií.

Pro realizaci biocenter a biokoridorů v hospodářských lesích je nutná výrazná modifikace provozních cílů, což by nemělo být opomíjeno již při tvorbě lesních hospodářských plánů. Hospodářská úprava lesa není krátkodobá záležitost, ale představuje dlouhodobý proces postupného zakládání stabilizačních prvků v návaznosti na vnitřní a vnější porostní prostorovou úpravu lesa.

8.1 Regionální a nadregionální územní systém ekologické stability

Skladebné prvky regionálního a nadregionálního územního systému ekologické stability byly převzaty z práce Löw a kol., 1994.

8.2 Systém biocenter a biokoridorů na lokální úrovni

Každý skladebný prvek má své číslo, kterému odpovídá i číslo uvedené v mapových přílohách. U každého skladebného prvku je též uvedena geobiocenologická typizace, podle které je možno u navrhovaných biocenter nebo biokoridorů, pokud se přistoupí k jejich realizaci, stanovit skladbu dřevin (stromy hlavní-kosterní, doplňkové a keře). Platí pro realizace v zemědělské krajině. V případě lesních biocenter a biokoridorů se výběr vhodných dřevin řídí charakteristikou lesních typů, uvedených na daném stanovišti.

Pod názvem biocentra je uvedena stručná charakteristika stanoviště, u navrhovaného biocentra jsou uvedeny důvody, které vedly k navržení biocentra. U navrhovaných biocenter a biokoridorů jsou uvedeny prostorové parametry, které by měly být dodrženy, aby skladebné prvky a celý systém byly funkční.

Regionální úroveň:

Funkční BK

BK-1, řeka Blanice

V tomto úseku Blanice teče v přirozeném korytu a je doprovázena přirozenými břehovými porosty. Obklopují ji nivní louky.

Lokální úroveň:

Navržená BC

BC-2-severní část řešeného území v místě, kde řeka opouští území.

Zaujímá plochu s břehovými porosty Blanice, nivní louky kulturního charakteru a západní okraj lesního porostu s výrazným zastoupením původních druhů. Minimální plocha BC by měla být 3 ha. Nutný je odlišný přístup v lučním hospodářství ve prospěch extenzifikace.

BC-Skopka

Nachází se na severovýchodním okraji lesa u Dobré Vody, v místech, kde dříve snahou po zemědělském využití vzniklo umělé terasování, kterým byl pozemek rozdělen na úzké pruhy luk. Dnes terasy, po kterých vedly obslužné polní cesty, jsou zarostlé dospělými porosty stromů a keřů. Louky jsou kulturního charakteru. Okraje lesního porostu jsou, co se týče druhového složení, podobné porostům na terasách. Minimální plocha by měla být 3 ha.

Zpracovaný generel ÚSES by měl sloužit jako jeden z výchozích podkladů pro celkové řešení zemědělské krajiny a vztahu krajina-obec a její obyvatele. Vyřešení tohoto vztahu, jeho sociální, ekonomické a ekologické úrovně ve všech jejich vzájemných souvislostech, by konečně mělo položit základ k zvrácení vývoje ve směru trvale udržitelného rozvoje. Jakákoli snaha o izolované řešení problémů v krajině musí nezbytně skončit neúspěchem.

Předložený generel ÚSES by měl být postupně v jednotlivých následných stupních (plán a projekt ÚSES) stále podrobněji konfrontován a sladován i s ostatními aktivitami, které budou v krajině probíhat – komplexní pozemkové úpravy, protierozní opatření, program obnovy vesnice, revitalizační programy říčních systémů, program na zadržení vody na území ÚR, program péče o krajinu. Často bude totiž docházet k tomu, že skladebné prvky ÚSES budou mít přirozeně polyfunkční charakter a jejich obhajobu a realizace bude podpořena více argumenty (protierozní pásy, krajinotvorná a estetická funkce, přirozená hranice pozemků).

9 NÁVRH

9.1 Dotazník

Před zpracováním mého návrhu územního plánu obce (ÚPO) Záblatí jsem zvolila metodu zjištění názorů, připomínek, vyjádření, bezprostředních reakcí a dalších informací, které jsou dostupné a nejméně pravděpodobněji přímo od lidí, kteří v dané obci žijí ať už mnoho let, ale i těch, kteří jsou tam novými občany.

I přes mnohaměsíční studium dané lokality jsou oblasti, ve kterých mé hodnocení a názory nemohou být objektivní a přesné. Jen občané, kteří jsou v celoročním a každodenním kontaktu s aktivitami a ději dané obce, s problémy, které jsou spojené s místním klimatem, přívaly sněhu, vody apod., mohou objektivně posoudit dané problematiku.

Dotazník byl samozřejmě anonymní. Byl rozdán dvaceti dotazovaným obyvatelům bez ohledu na jejich věk, pohlaví a společenské zařazení. Vstupními údaji byl věk, pohlaví a povolání. Dotazník byl složen ze sedmnácti otázek, které byly strukturovány na základě otázek, které mě zajímaly. Považuji je za přínosné a odrazové k mým návrhům změn v územním plánu. Převažovaly otázky uzavřené výběrové, kdy si dotazovaní vybírali ze šesti variant odpovědí (ano, spíše ano, spíše ne, ne, nevím, jiná odpověď). Dalším typem otázek byly otázky otevřené. Na tento typ dotazovaný odpovídal prostřednictvím vlastního vyjádření, názoru a návrhu.

Vyhodnocení dotazníku:

Vyplněné dotazníky byly vyhodnoceny následovně:

Otázka č. 1: „Jak se Vám líbí krajina a okolí Vašeho bydliště?“

100% dotazovaných tuto oblast považuje za vynikající.

Otázka č. 2: „Chybí Vám v obci nějaké přírodní prvky?“

Nikdo nic nepostrádá.

Otázka č. 3: „Pocitujete klady, že žijete na venkově?“

Vyhodnocení bylo předem předpokládáno. 68% ne, 15% spíše ne, 15% nevím, 2% ano (starší věková skupina).

Otázka č. 4: „Pocitujete, že se obec ubírá ve svém rozvoji správným směrem?“

Nadpoloviční většina to hodnotí kladně, slabá ¼ je nespokojena.

Otázka č. 5: „Jste spokojeni s územním plánem Vaší obce?“

Vyhodnocení bylo totožné s předchozí otázkou (č.4).

Otázka č. 6: „Souhlasíte s výstavbou nových objektů a rozšířením Vaší obce?“

Zde došlo ke sporu názorů u různých věkových skupin. Mladší generace (mladé rodiny) výstavbu vyžadují, zatímco starší usedlíci jsou jednoznačně proti rozšiřování obce.

Otázka č. 7: „Myslíte si, že možná výstavba nových objektů přináší Vaší obci nějaká pozitiva?“

Vyhodnocení bylo totožné (dle věkových skupin) s předchozí otázkou (č.6).

Otázka č. 8: „Pocitujete soudržnost mezi místním obyvatelstvem?“

Výsledek této otázky byl pro mě velice zarážející a překvapivý. V takové obci, jakou Záblatí je, tj. poctivé dodržování všech dnes již opomíjených tradic a zvyků, kde působí obyvatelé velmi semknutě, 99% dotazovaných hodnotilo soudržnost mezi spoluobčany jako nedostatečnou.

Otázka č. 9: „Jste spokojeni s infrastrukturou (plynovod, ČOV, silnice, ...)?“

Jelikož byl dotazník realizovaný v obci Záblatí, která je centrem katastrálního území, je plně vybavena a napojena na veškerou možnou infrastrukturu. 100% občanů je spokojeno.

Otázka č. 10: „Jaké změny v obci byste navrhl/a?“

Jedná se o otázku otevřenou, kde lidé navrhovali znovuotevření ZŠ a MŠ. To však vzhledem k minimálnímu počtu dětí předškolního a školního věku je nereálné a neekonomické. V blízkosti obce je řada předškolních a školních zařízení (Husinec, Šumavské Hoštice, Prachatice), do kterých obec zajistila možnost přepravy prostřednictvím hromadné dopravy.

Otázka č. 11: „Jste spokojeni s místními službami (obchod, hromadná doprava, ...)?“

Až na výjimky je většina dotazovaných spokojena.

Otázka č. 12: „Jaká generace obyvatel převážně žije ve Vaší obci?“

Jednalo se o otázku otevřenou. Z vyhodnocení vyplynulo, že lidé průměrnou věkovou strukturu typují v rozmezí 50-60 let. Ve skutečnosti dle statistických údajů ke dni 1. 1. 2009 je to však 38,8 let.

Otázka č. 13: „Jsou dostatečné možnosti kulturního vyžití ve Vaší obci?“

Výsledky byly 50% na 50%. 50% těch, kteří jsou spokojeni, se zúčastňují tradičních oslav, slavností a aktů v lokalitě, jsou členy místních spolků. Druhá polovina byla převážně nižší věková skupina, která vyžaduje jiný druh kultury, která je realizována ve větších městech.

Otázka č. 14: „Jsou v obci, či blízkém okolí pracovní příležitosti?“

Pracovní příležitosti jsou očekávaně hodnoceny velmi záporně.

Otázka č. 15, 16: „Dojízdíte do práce do velkého města?, Do jakých měst dojíždíte (nákupy, kultura,...)?“

Lidé dojíždějí do práce, za nákupy, kulturou do velkých měst jako jsou Prachatice, Vimperk; mladší věková skupina, která má mnohem vyšší nároky a možnosti na volnočasové vyžití uskutečňuje i dojíždění do krajských měst (České Budějovice, Brno, ...).

Otázka č. 17: „Co Vám v obci chybí nejvíce. Co byste navrhl/a?“

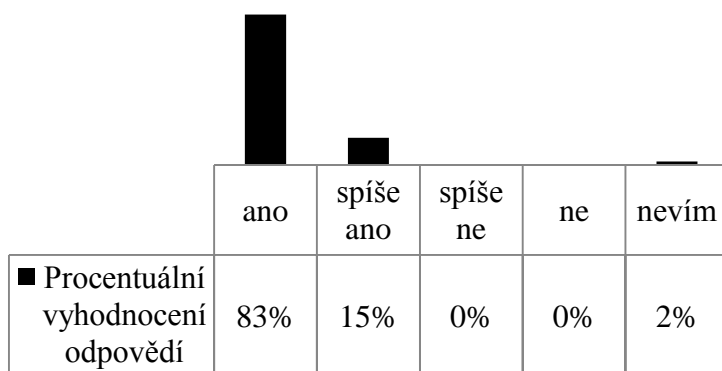
V této oblasti jako nedostatky lidé uváděli: nepřítomnost MŠ, ZŠ, neupravenost silnic v zimním období, nedostatečná protipovodňová opatření.

Pomocí grafů jsem procentuálně vyhodnotila a sesumarizovala potřebná data, která jsem poté znázornila pro větší přehlednost do sloupcových grafů.

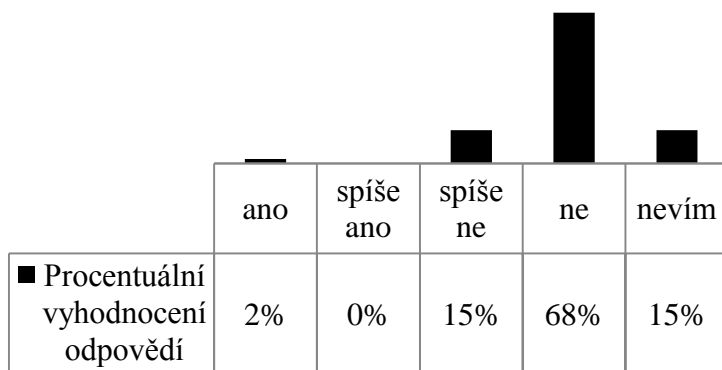
Oblasti, které jsem znázornila, jsou: hodnocení krajinných prvků; hodnocení života na venkově; hodnocení rozvoje obce, spokojenost se stávajícím ÚPO; názory na změnu stávajícího ÚPO a výstavbu nových objektů, rozšíření obce.

9.2 Grafy

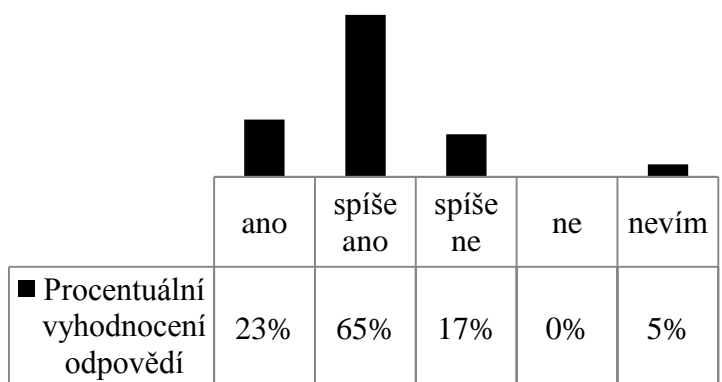
Hodnocení krajinných prvků (Jste s nimi spokojeni?)

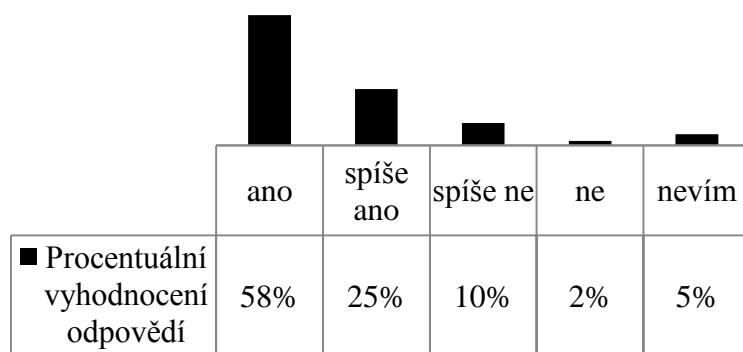
Hodnotíte jako výhodné, že žijete na venkově?

**Hodnocení rozvoje obce, spokojenost se stávajícím ÚPO
(Jste spokojeni?)**

Souhlasí se změnou stávajícího ÚPO a s výstavbou nových objektů, rozšíření obce?

9.3 Návrh změn územního plánu

Základní údaje

Důvodem pro pořízení územně plánovací dokumentace – územního plánu sídelního útvaru Záblatí byla potřeba stanovení svého dalšího rozvoje. Obec byla totiž dlouhodobě v oblasti stavební uzávěry, neboť v její údolní poloze byla v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín plánována výstavba umělé přehradní nádrže, která měla být zásobárnou vody pro tuto stavbu.

V první fázi proběhly přípravné práce, které zahrnovaly přípravu mapových podkladů v měřítku 1:2000 (1 tisková matrice s polohopisem a výškopisem), jejich aktualizaci dle leteckých snímků a podkladů ObÚ a pořízení leteckých snímků sídla. Výškopis byl převzat ze SMO (1:5000) – JTSK, Bpv, vrstevnice mají interval 1 metr.

Druhá fáze prací zahrnovala zpracování a projednání územně hospodářských zásad a vlastního konceptu návrhu, který zahrnuje ve výkresu širších vztahů celé katastrální území obce (v měřítku 1:10000)

V rámci přípravných prací proběhly také konzultační schůzky pořizovatele a projektanta, při kterých se stanovil postup prací a konzultovala se vzájemná stanoviska na řešení dílčích problémů v území.

Podklady, které byly využity pro koncept návrhu:

- Demografické údaje z posledního sčítání lidu v roce 1990
- Výstupy akce Urbanizace Jihočeského kraje
- Dopravní generel Jihočeského kraje
- Dopravní průzkum komunikací ČR (ÚSH Praha)
- RSESK (MŽP)
- Soupis památkově chráněných objektů v obci
- 650 let Záblatí
- Jihočeská lidová architektura
- Souborné stanovisko ke konceptu Úpn

Památkově chráněné objekty:

- Areál kostela Sv. Jana Křtitele
- Kostel
- Věž
- Kříž před kostelem
- Bývalá fara čp. 38
- Obytná část
- Stodola
- Kůlna
- Brána
- Boží muka u čp. 87
- Rýžoviště zlata

Vymezení řešeného zájmového území

Řešené území je na severu ohraničeno příjezdni komunikací do části obce Saladín, který je nejkratším způsobem přístupný pouze pěším, pro dopravu je jinak přístupný jen značnou oklikou. Dále severní hranice ohraničuje s bohatým přesahem Horní Záblatí a po okraji mapového listu, který tvoří hranici ř.ú. postupuje na jih.

Rovněž jižní hranici tvoří okraj mapy, západní hranice postupuje po bývalých mezích a podél komunikace na Řepešín.

Řešené území zahrnuje plochu cca 147 ha.

Zájmové území představuje náplň mapy širších vztahů v měřítku 1:25000.

Záblatí je původně – dle střediskové soustavy obcí bývalého Jihočeského kraje střediskem osídlení místního významu, dnes jsou sídlem obecního úřadu. Zájmové území obce tvoří hranice katastrálního území částí obce.

Urbanistická struktura a architektura

Stávající stav:

Průzkumy a rozborů pro urbanistickou studii sídelního útvaru Záblatí byl proveden do úrovně průzkumu jednotlivých stavebních objektů (včetně drobných přisaveb a hospodářských budov).

Zástavba vznikala postupně podél příjezdních komunikací do obce:

- Jako doplnění uliční zástavby mezi hřbitovem a středem obce (jednostranná zástavba, zakončená budovou školy), která pokračuje v dostatečné vzdálenosti od hranice humen jako areál ZD.
- Jako novodobá zástavba bytových domů (jednostranně podél radiály na Řepešín) a i se všemi neduhy, které se váží k tomuto typu zástavby ve venkovském prostředí (zahrádky a nevzhledné zahradní stavby spojené s chovem domácích zvířat, chaotická parcelace,...).
- Jako jednostranná kompaktní ulice vedená směrem k soutoku Farského potoka (v celém řešeném území regulovaném) s řekou Blanicí.
- Jako soliterní objekty stojící v intravilánu obce, především na jeho severním okraji (MŠ a školní jídelna).
- Jako soliterní objekty a původní ucelená hospodářství mimo intravilán obce, stojící ve vyvýšených polohách nad obcí obce. Tato stavení dotvářejí malebný charakter Záblatí.

Stavební stav většiny objektů je neuspokojivý, mohl by se však (v závislosti na prosperitě obce a jejích byvatel) rychle zlepšit. To má souvislost i s novým funkčním využitím ostatních pozemků a ploch. Zvyšující se frekvence turistického ruchu,

blízkost okresního města, malebnost a neporušené životní prostředí v Záblatí a jeho okolí, nabízejí rozličné šance.

Návrh:

Řešení konceptu návrhu vychází z demografického hlediska předpokládají velmi mírný nárůst počtu obyvatel sídla. Tento nárůst bude umožněn navrhovanou nízkopodlažní výstavbou.

Mnoho možností zřízení nových nebo rozšíření stávajících obytných prostor nabízejí volná místa především rozlehlé půdy nebo nevyužívané nebytové prostory v přízemních částech objektů.

Návrh se snaží ohleduplně pracovat se stávající zástavbou tak, aby zůstala zachována původní urbanistická struktura obce, aby zůstaly zachovány původní stavební a uliční čáry a typické tvary a siluety jak řadových, tak samostatně stojících objektů.

U všech navrhovaných obytných budov je předpokladem a podmínkou umožnění dopravy v klidu na vlastním pozemku.

Občanská vybavenost

Stávající stav:

- Obecní úřad
- Pošta, poštovní banka
- Hřbitov
- Požární zbrojnice
- TJ Sokol
- Prodejna smíšeného zboží Jednota
- Hostinec
- Areál dřívějšího státního statku
- Sklad statku na návsi
- Koupaliště a požární nádrž
- (divoké skládky)

Návrh:

Základním předpokladem je umožnění rozšíření zařízení občanské vybavenosti a služeb v centrální části města – především ve volných přízemních prostorech, které je možno uvolnit i tím způsobem, že přízemní obytné prostory budou přemístěny do nových půdních bytů v těch samých objektech.

Mimo tato integrovaná místa jsou stávající zařízení OV doplněna o následující aktivity:

Sportovní areál v nivě řeky Blanice

Školní hřiště s nepravidelnou běžeckou dráhou vedenou po okrajích celého areálu.

Dolnění stávajícího fotbalového hřiště o další sportovní aktivity v jeho bezprostřední blízkosti.

Dobudování okolí koupaliště (hygienická zařízení, příslušenství, sezónní bufet, osázení zelení).

Areál dřívějšího státního statku

Přestavba na sociální zařízení pro staré a imobilní občany o kapacitě 3-4 byty.

Ubytovací hostinec – penzion v blízkosti koupaliště (severně od něj).

Výroba

Stávající stav:

Zemědělská výroba – je organizována v areálu státního statku, který se v současné době, stejně jako zemědělská výroba jinde, potýká s existenčními problémy. Pracuje tu dnes cca 60 zaměstnanců, kteří se zabývají jak rostlinnou, tak živočišnou výrobou (především chov býků).

Průmyslová výroba a sklady – v sídle neexistuje.

Lesní výroba – je organizována v rámci Lesního závodu Prachatice a v zaměstnanosti obyvatel Záblatí figuruje po zemědělské výrobě na druhém místě. Obec vlastní cca 1000 ha kvalitního lesa, což představuje veliký potenciál pro návrh systému jeho využití.

Návrh:

Mimo zaměstnání a podnikání v tercierní sféře, u kterého se očekává stálý nárůst, je dnes většina obyvatel Záblatí a v sídlech v jeho okolí zaměstnána v primárním sektoru (zemědělství, lesní výroba). V mém případě je návrh změn

v této oblasti dosti nejasný a jedná se spíše o návrh rezerv pro další rozvoj (především prosperujícího zemědělského areálu).

10 ZÁVĚR

Venkov tvoří tři čtvrtiny území České republiky a žije zde čtvrtina obyvatel našeho státu, proto celý venkovský prostor má nezastupitelný význam.

Při obrovském počtu vesnic, rozmanitých jak svojí polohou, tak tradicemi a zvyklostmi, ani nelze formulovat univerzální návod, jak zlepšovat život na našem venkově. Přístup k obcím musí být vždy individuální a tak každý program představuje jedinečný obraz specifických problémů dané lokality.

Ke krajině jsme dlouho přistupovali především jako vykořisťovatelé a nyní je třeba napravovat vzniklé škody. Problémy kulturní krajiny, zvláště otázka vedení cest, úprava potoků a rybníků, vedení mezí, eroze půdy a další mají nezastupitelné místo.

Díky vstupu do Evropské unie se otevřely dveře k možnosti financování z cizích zdrojů (ještě před vstupem – tzv. Předvstupní fondy – př. SAPARD).

K dispozici máme tzv. Strukturální fondy EU, které slouží k financování strukturální pomoci Společenství, která je směřována převážně do chudších regionů členských států a s jejíž pomocí je posilována hospodářská a sociální soudržnost EU. Jedním ze čtyř strukturálních fondů je Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF). Základním programovým dokumentem pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů je Národní rozvojový plán. ČR má v Rámci podpory Společenství připravené čtyři sektorové operační programy (OP) a jeden regionální. Pozemkové úpravy spadají do OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP zemědělství); priorita II. Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělávání; opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí; podopatření 2.1.1 Pozemkové úpravy (strukturalni-fondy.cz).

11 SEZNAM LITERATURY

AULIG, G., KLINGBERG, T.: Základy ekologie vesnice, Praha, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 1996, s. 178, ISBN 80-95368-68-4.

BURIAN, Z. a kol.: Zahraniční cesta do Švédska v květnu 2002, Pozemkové úpravy, 2002, č. 41, s. 24.

DUMBROVSKÝ, M., MEZERA, J. a kol.: Metodický návod pro pozemkové úpravy a související informace, Výstup řešení projektu NAZV EP 0960, Praha:VÚMOP Praha 2000, s. 207, ISSN 1211-3972.

ERZ, W.: Begriffe im Naturschutz, Berlin, 1998.

HÁJEK, T. a kol.: Téma pro 21. století – kulturní krajina (aneb proč ji chránit, Praha, MŽP 2000, s. 245, ISBN 80-7212-134-0.

JANŮ, A.: Územní plánování jako nezbytný nástroj veřejné správy obcí ke koordinaci funkcí v území, In: Sborník přednášek z odborného semináře, Činnost pozemkového úřadu, Olomouc, OPÚ Olomouc, Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, 2001, s. 28-30.

JOKL, M., KOČÍ, J.: Výstavba jako faktor tvorby životního prostředí, Praha, SNTL, 1986, s. 192.

KNOPP, A.: Vesnice – stavby a krajina mají svůj řád, Brno, Ústav územního rozvoje Brno, 1994, s. 221, ISBN 80-85124-96-3.

LÖW, J. a kol.: Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability, Brno, MŽP ČR, 1995, s. 122, ISBN 80-85765-55-1.

MACKOVIČ, V.: Úloha pozemkových úprav a územního plánování v procesu vymezování ÚSES, Pozemkové úpravy, 2002, č. 41, s. 15-20.

MADAR, Z. a kol.: Řízení péče o životní prostředí v evropských státech, Praha, Academia, 1990, s. 248, ISBN 80-200-0164-6.

Ministerstvo hospodářství ČR, Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR: Obnova vesnice mezinárodně-publikace evropské pracovní společnosti pro rozvoj venkova a obnovu vesnice, Praha, 1994.

Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mmr.cz/ministerstvo>>

Dostupné na World Wide Web:

<http://www.mze.cz/Index.aspx?deploy=2307&typ=2&ch=74&ids=2307&val=2307>

PERLÍN, R: Program obnovy vesnice, Metodická publikace, Praha, Výzkumný ústav výstavby a architektury, 1993, s. 63, ISBN 80-85124-75-6.

Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2007.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů.

Dostupné na World Wide Web: <http://www.regionalnirozvoj.cz/teorie.html>

SKLENIČKA, P.: Základy krajinného plánování, Praha, 2003.

Dostupné na World Wide Web: <http://www.strukturalnifondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

Dostupné na World Wide Web: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

SÝKORA, J.: Venkovský prostor, 2. díl, Územní plánování vesnice a krajiny, Praha, Vydavatelství ČVUT, 1998, s. 156.

TOMÁŠEK, W.: Die Stadt als Ökosystem, Köln, 1979.

Usnesení vlády ČR č. 682 z 12. 7. 2000-Strategie regionálního rozvoje České republiky.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (Stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM ZKRATEK

BC	biocentrum
BK	biokoridor
BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
DKM	digitální katastrální mapa
EU	Evropská unie
JPÚ	jednoduchá pozemková úprava
KPÚ	komplexní pozemková úprava
k. ú.	katastrální území
LBC	lokální biocentrum
LBK	lokální biokoridor
MMR	ministerstvo pro místní rozvoj
Mze	ministerstvo zemědělství
OP	operační program
PÚ	pozemkové úpravy (pozemková úprava)
RBC	regionální biocentrum
RBK	regionální biokoridor
TTP	trvalé travní porosty
ÚP	územní plánování
ÚPD	územně plánovací doklady
ÚPO	územní plán obce
ÚPP	územně plánovací podklady
ÚPVÚC	územní plán velkého územního celku
ÚSES	územní systém ekologické stability
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

SEZNAM FOTODOKUMENTACE

Fotografie 1 – Koryto řeky Blanice

Fotografie 2 – Farský potok

Fotografie 3 – Budova Obecního úřadu Záblatí

Fotografie 4 – Budova bývalé ZŠ Záblatí

Fotografie 5 – Požární zbrojnice

Fotografie 6 – Původní státní statek

Fotografie 7 – Kostel Sv. Jana Křtitele

Fotografie 8 – Boží muka u domu čp. 87

Fotografie 1 – Koryto řeky Blanice

Fotografie 2 – Farský potok

Fotografie 3 – Budova Obecního úřadu Záblatí

Fotografie 4 – Budova bývalé ZŠ Záblatí

Fotografie 5 – Požární zbrojnice

Fotografie 6 – Původní státní statek

Fotografie 7 – Kostel Sv. Jana Křtitele

Fotografie 8 – Boží muka u čp. 87

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník; grafy vyhodnocení

Příloha B – Záblatí v širších územních vztazích

Příloha C – Mapa širších vztahů ÚSES (1:50000)

Příloha D – Územní plán obce

Příloha E – Mapa Řepešín (1:2880)

Příloha F – Mapa Hlásná Lhota (1:2880)

Příloha G – Mapa Albrechtovice (1:2800)

Příloha H – Mapa Křišťanovice (1:2880)

Dotazník k diplomové práci (obec Záblatí)

věk:					
pohlaví:					
povolání:					
1.	Jak se Vám líbí krajina a okolí Vašeho bydliště?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
2.	Chybí Vám v obci nějaké prvky? Jaké?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
	Jaké:				
3.	Pocítujete klady, že žijete na venkově?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
4.	Pocítujete, že se obec ubírá v jejím rozvoji správným směrem?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
	Jakým:				
5.	Jste spokojeni s územním plánem Vaší obce?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
6.	Souhlasíte s výstavbou nových objektů a rozšířením Vaší obce?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
7.	Myslíte si, že možná výstavba nových objektů přináší Vaší obci nějaká pozitiva?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
8.	Pocítujete soudržnost místního obyvatelstva?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
9.	Jste spokojeni s infrastrukturou (plynovod, ČOV, silnice,)				

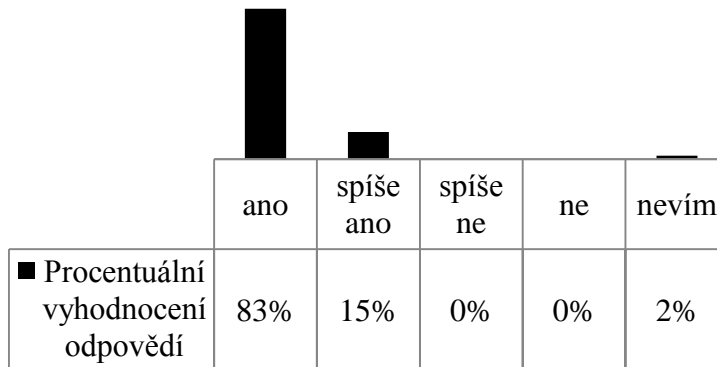
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
10.	Jaké změny v obci byste navrhl/a?				
11.	Jste spokojeni s místními službami (obchod, hromadná doprava apod.)?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
12.	Jaká generace obyvatel převážně žije ve Vaší obci?				
13.	Jsou dostatečné možnosti kulturního vyžití ve Vaší obci?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
14.	Jsou v obci či v blízkém okolí pracovní příležitosti?				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
15.	Dojíždíte do práce do velkého města?				
	ano	ne			
	Do jakých:				
16.	Do jakých měst dojíždíte? (nákupy, vyřizování, kultura,...)				
17.	Co Vám v obci chybí nejvíce. Co byste navrhl/a?				

Zaškrtněte prosím odpověď, která Vám bude nejvíce vyhovovat.

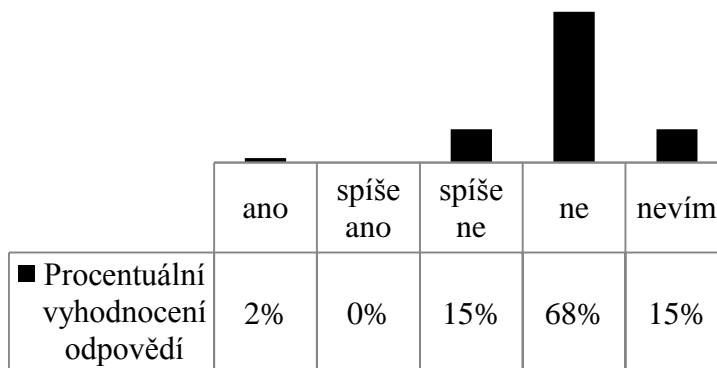
Děkuji za Vaši ochotu, vstřícnost a Váš čas.

Louženská Iva
 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
 Zemědělská fakulta
 Studentská 13
 370 05 České Budějovice, Česká republika
 e-mail: LOUZENSKA.IVA@seznam.cz

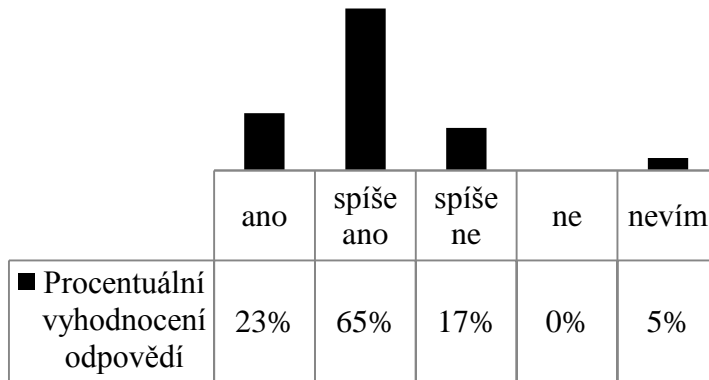
Hodnocení krajinných prvků (Jste s nimi spokojeni?)

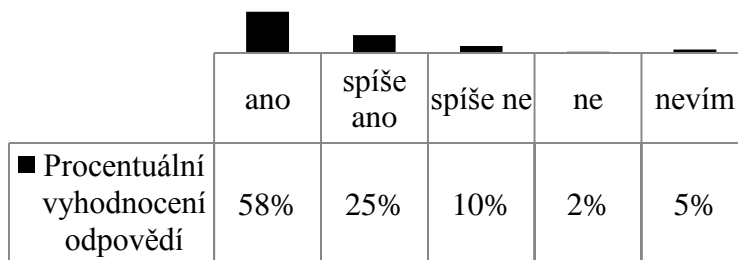
Hodnotíte jako výhodné, že žijete na venkově?

**Hodnocení rozvoje obce, spokojenost
se stávajícím ÚPO
(Jste spokojeni?)**

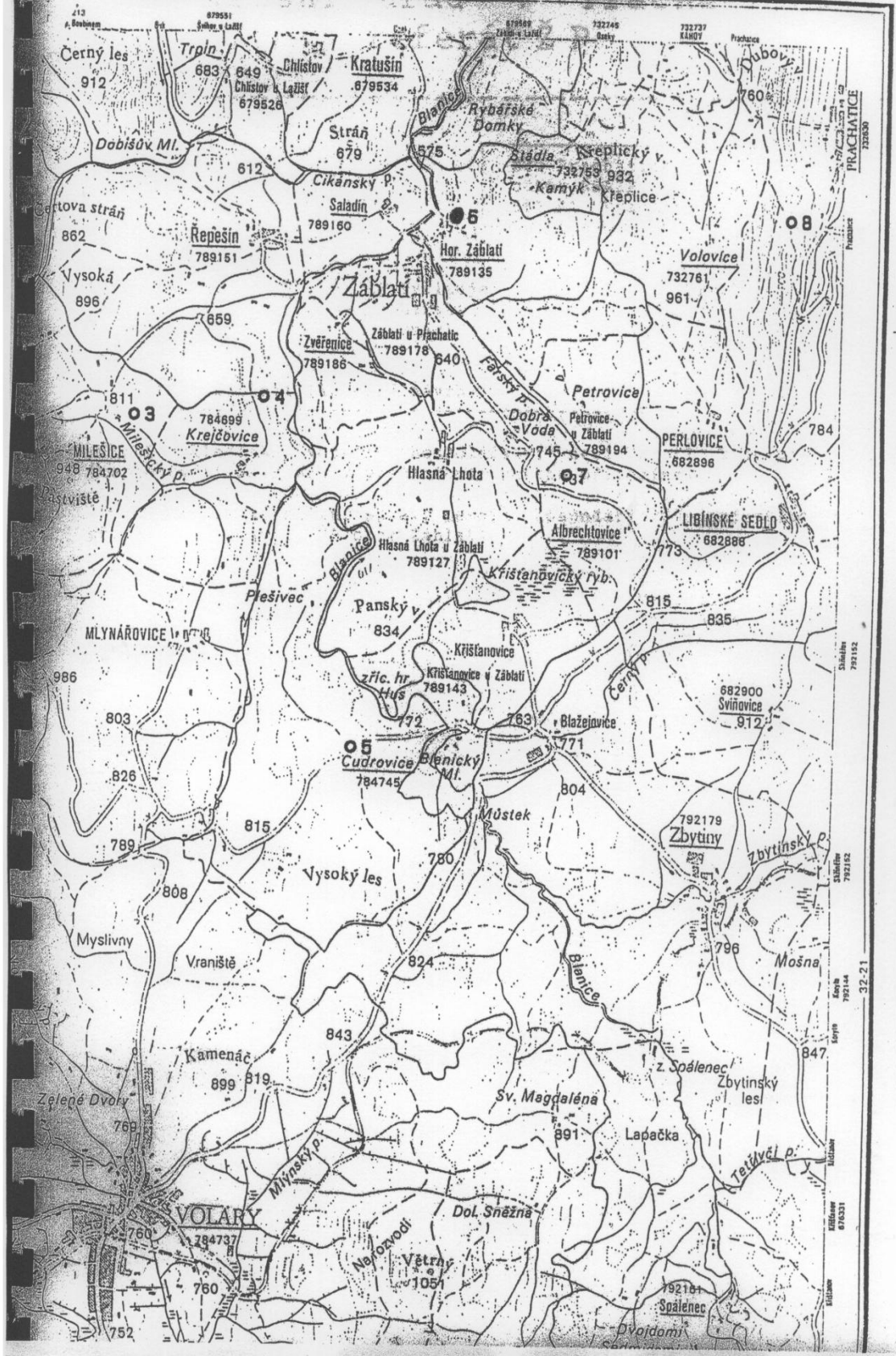

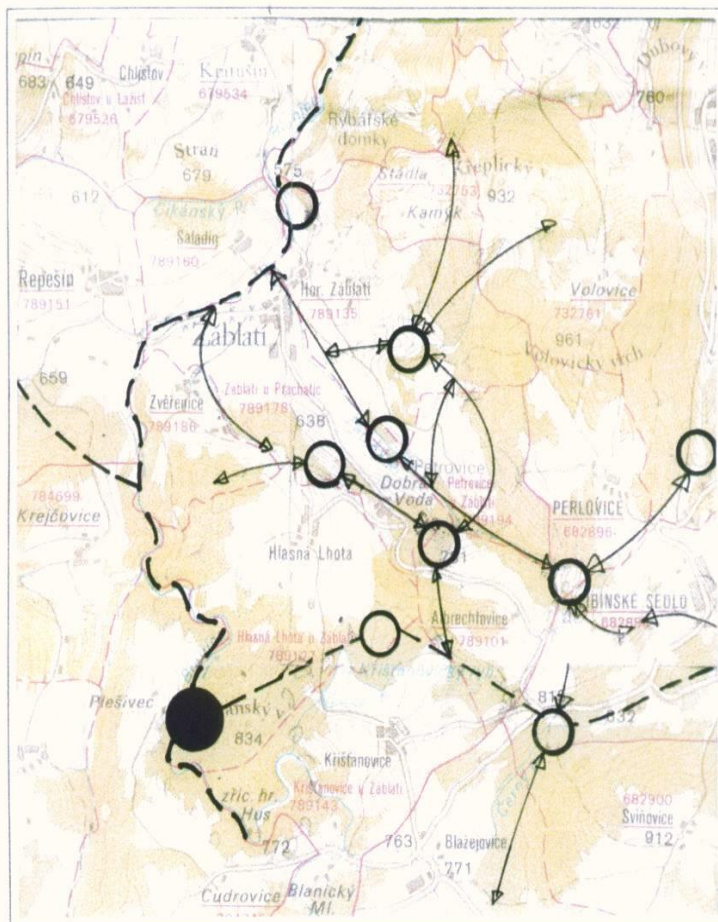
**Souhlasí se změnou stávajícího ÚPO a
s výstavbou nových objektů, rozšíření
obce?**

2 Volary poddol. drami

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU STÁTNÍCH ORGÁNŮ
A SOCIALISTICKÝCH ORGANIZACÍ

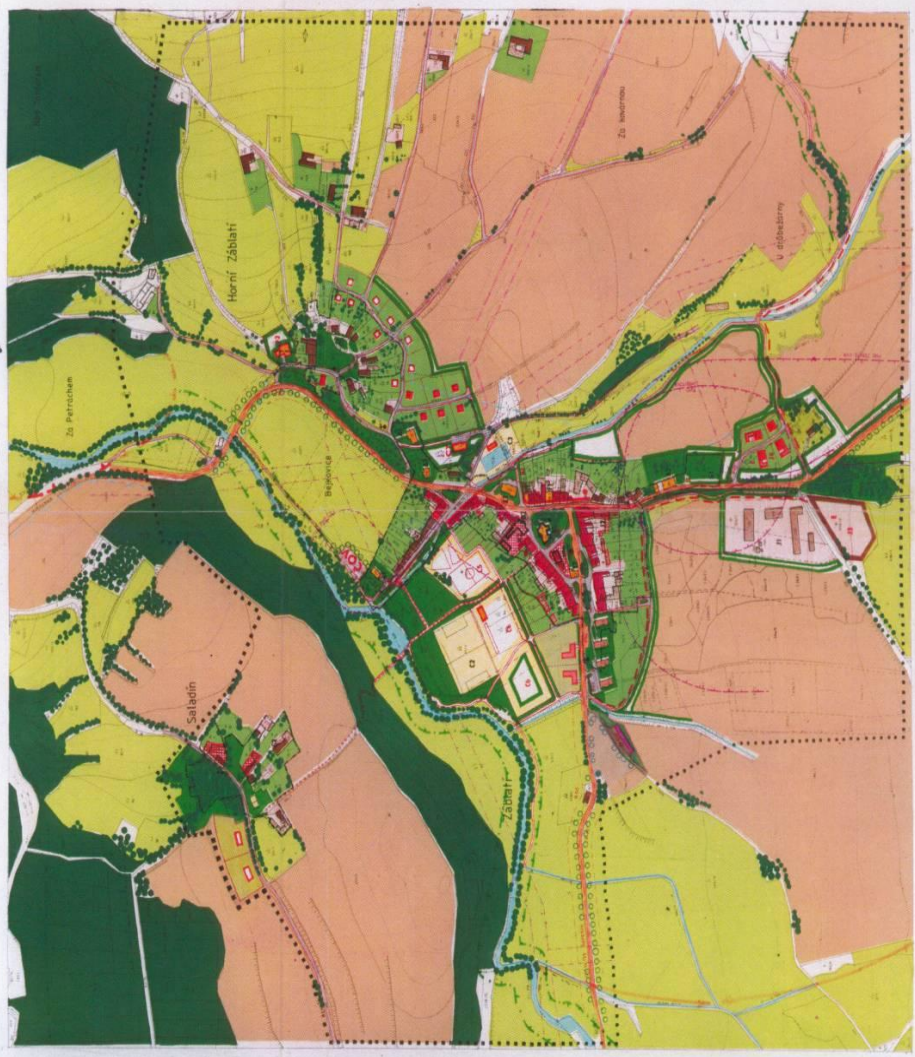
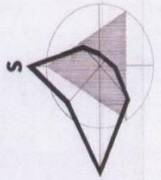

Mapa širších vztahů (1:50 000)

- Regionální úroveň ÚSES:** biocentrum ●
 biokoridor - - -
- Lokální úroveň ÚSES:** biocentrum ○
 biokoridor →

ÚZEMNÍ PLÁN SÍDELNÍHO ÚTVARU ZÁBLATÍ

Měř.: 1 : 2 000

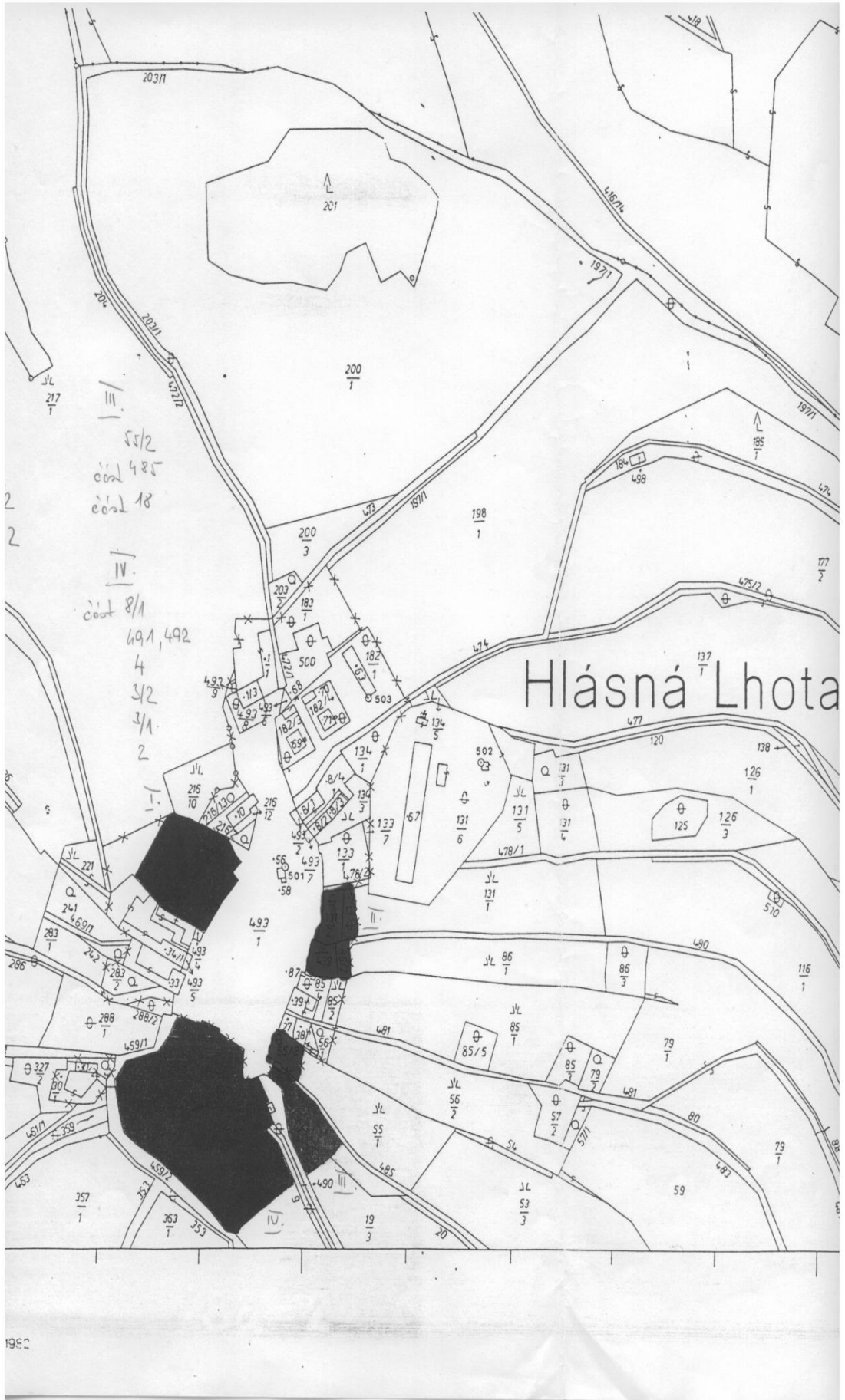
LEGENDA:

- HRANICE A ZNAČENÍ:**
- 1. hranice územního plánu
 - 2. hranice katastrálního území
 - 3. hranice obce
 - 4. hranice státního území
 - 5. hranice vojenského újezdu
 - 6. hranice chráněné krajinné oblasti
 - 7. hranice národního parku
 - 8. hranice evropské chráněné krajinné oblasti
 - 9. hranice evropské ochrany přírody
 - 10. hranice evropské ochrany přírody
 - 11. hranice evropské ochrany přírody
 - 12. hranice evropské ochrany přírody
 - 13. hranice evropské ochrany přírody
 - 14. hranice evropské ochrany přírody
 - 15. hranice evropské ochrany přírody
 - 16. hranice evropské ochrany přírody
 - 17. hranice evropské ochrany přírody
 - 18. hranice evropské ochrany přírody
 - 19. hranice evropské ochrany přírody
 - 20. hranice evropské ochrany přírody
 - 21. hranice evropské ochrany přírody
 - 22. hranice evropské ochrany přírody
 - 23. hranice evropské ochrany přírody
 - 24. hranice evropské ochrany přírody
 - 25. hranice evropské ochrany přírody
 - 26. hranice evropské ochrany přírody
 - 27. hranice evropské ochrany přírody
 - 28. hranice evropské ochrany přírody
 - 29. hranice evropské ochrany přírody
 - 30. hranice evropské ochrany přírody
 - 31. hranice evropské ochrany přírody
 - 32. hranice evropské ochrany přírody
 - 33. hranice evropské ochrany přírody
 - 34. hranice evropské ochrany přírody
 - 35. hranice evropské ochrany přírody
 - 36. hranice evropské ochrany přírody
 - 37. hranice evropské ochrany přírody
 - 38. hranice evropské ochrany přírody
 - 39. hranice evropské ochrany přírody
 - 40. hranice evropské ochrany přírody
 - 41. hranice evropské ochrany přírody
 - 42. hranice evropské ochrany přírody
 - 43. hranice evropské ochrany přírody
 - 44. hranice evropské ochrany přírody
 - 45. hranice evropské ochrany přírody
 - 46. hranice evropské ochrany přírody
 - 47. hranice evropské ochrany přírody
 - 48. hranice evropské ochrany přírody
 - 49. hranice evropské ochrany přírody
 - 50. hranice evropské ochrany přírody
- BYDLENÍ A VYUŽITÍ:**
- 1. bydlení
 - 2. bydlení
 - 3. bydlení
 - 4. bydlení
 - 5. bydlení
 - 6. bydlení
 - 7. bydlení
 - 8. bydlení
 - 9. bydlení
 - 10. bydlení
 - 11. bydlení
 - 12. bydlení
 - 13. bydlení
 - 14. bydlení
 - 15. bydlení
 - 16. bydlení
 - 17. bydlení
 - 18. bydlení
 - 19. bydlení
 - 20. bydlení
 - 21. bydlení
 - 22. bydlení
 - 23. bydlení
 - 24. bydlení
 - 25. bydlení
 - 26. bydlení
 - 27. bydlení
 - 28. bydlení
 - 29. bydlení
 - 30. bydlení
 - 31. bydlení
 - 32. bydlení
 - 33. bydlení
 - 34. bydlení
 - 35. bydlení
 - 36. bydlení
 - 37. bydlení
 - 38. bydlení
 - 39. bydlení
 - 40. bydlení
 - 41. bydlení
 - 42. bydlení
 - 43. bydlení
 - 44. bydlení
 - 45. bydlení
 - 46. bydlení
 - 47. bydlení
 - 48. bydlení
 - 49. bydlení
 - 50. bydlení
- VÝCHOVA, ZDRAVOTNICTVÍ:**
- 1. školství
 - 2. školství
 - 3. školství
 - 4. školství
 - 5. školství
 - 6. školství
 - 7. školství
 - 8. školství
 - 9. školství
 - 10. školství
 - 11. školství
 - 12. školství
 - 13. školství
 - 14. školství
 - 15. školství
 - 16. školství
 - 17. školství
 - 18. školství
 - 19. školství
 - 20. školství
 - 21. školství
 - 22. školství
 - 23. školství
 - 24. školství
 - 25. školství
 - 26. školství
 - 27. školství
 - 28. školství
 - 29. školství
 - 30. školství
 - 31. školství
 - 32. školství
 - 33. školství
 - 34. školství
 - 35. školství
 - 36. školství
 - 37. školství
 - 38. školství
 - 39. školství
 - 40. školství
 - 41. školství
 - 42. školství
 - 43. školství
 - 44. školství
 - 45. školství
 - 46. školství
 - 47. školství
 - 48. školství
 - 49. školství
 - 50. školství
- HOPIČKA:**
- 1. hřiště
 - 2. hřiště
 - 3. hřiště
 - 4. hřiště
 - 5. hřiště
 - 6. hřiště
 - 7. hřiště
 - 8. hřiště
 - 9. hřiště
 - 10. hřiště
 - 11. hřiště
 - 12. hřiště
 - 13. hřiště
 - 14. hřiště
 - 15. hřiště
 - 16. hřiště
 - 17. hřiště
 - 18. hřiště
 - 19. hřiště
 - 20. hřiště
 - 21. hřiště
 - 22. hřiště
 - 23. hřiště
 - 24. hřiště
 - 25. hřiště
 - 26. hřiště
 - 27. hřiště
 - 28. hřiště
 - 29. hřiště
 - 30. hřiště
 - 31. hřiště
 - 32. hřiště
 - 33. hřiště
 - 34. hřiště
 - 35. hřiště
 - 36. hřiště
 - 37. hřiště
 - 38. hřiště
 - 39. hřiště
 - 40. hřiště
 - 41. hřiště
 - 42. hřiště
 - 43. hřiště
 - 44. hřiště
 - 45. hřiště
 - 46. hřiště
 - 47. hřiště
 - 48. hřiště
 - 49. hřiště
 - 50. hřiště
- ZNAČENÍ:**
- 1. silnice
 - 2. silnice
 - 3. silnice
 - 4. silnice
 - 5. silnice
 - 6. silnice
 - 7. silnice
 - 8. silnice
 - 9. silnice
 - 10. silnice
 - 11. silnice
 - 12. silnice
 - 13. silnice
 - 14. silnice
 - 15. silnice
 - 16. silnice
 - 17. silnice
 - 18. silnice
 - 19. silnice
 - 20. silnice
 - 21. silnice
 - 22. silnice
 - 23. silnice
 - 24. silnice
 - 25. silnice
 - 26. silnice
 - 27. silnice
 - 28. silnice
 - 29. silnice
 - 30. silnice
 - 31. silnice
 - 32. silnice
 - 33. silnice
 - 34. silnice
 - 35. silnice
 - 36. silnice
 - 37. silnice
 - 38. silnice
 - 39. silnice
 - 40. silnice
 - 41. silnice
 - 42. silnice
 - 43. silnice
 - 44. silnice
 - 45. silnice
 - 46. silnice
 - 47. silnice
 - 48. silnice
 - 49. silnice
 - 50. silnice
- REKREAČNÍ, OBHOUBIČNÍ, ŽELEŽNÝ:**
- 1. rekreační
 - 2. rekreační
 - 3. rekreační
 - 4. rekreační
 - 5. rekreační
 - 6. rekreační
 - 7. rekreační
 - 8. rekreační
 - 9. rekreační
 - 10. rekreační
 - 11. rekreační
 - 12. rekreační
 - 13. rekreační
 - 14. rekreační
 - 15. rekreační
 - 16. rekreační
 - 17. rekreační
 - 18. rekreační
 - 19. rekreační
 - 20. rekreační
 - 21. rekreační
 - 22. rekreační
 - 23. rekreační
 - 24. rekreační
 - 25. rekreační
 - 26. rekreační
 - 27. rekreační
 - 28. rekreační
 - 29. rekreační
 - 30. rekreační
 - 31. rekreační
 - 32. rekreační
 - 33. rekreační
 - 34. rekreační
 - 35. rekreační
 - 36. rekreační
 - 37. rekreační
 - 38. rekreační
 - 39. rekreační
 - 40. rekreační
 - 41. rekreační
 - 42. rekreační
 - 43. rekreační
 - 44. rekreační
 - 45. rekreační
 - 46. rekreační
 - 47. rekreační
 - 48. rekreační
 - 49. rekreační
 - 50. rekreační
- ENERGETICKÉ SÍŤE:**
- 1. energetická síť
 - 2. energetická síť
 - 3. energetická síť
 - 4. energetická síť
 - 5. energetická síť
 - 6. energetická síť
 - 7. energetická síť
 - 8. energetická síť
 - 9. energetická síť
 - 10. energetická síť
 - 11. energetická síť
 - 12. energetická síť
 - 13. energetická síť
 - 14. energetická síť
 - 15. energetická síť
 - 16. energetická síť
 - 17. energetická síť
 - 18. energetická síť
 - 19. energetická síť
 - 20. energetická síť
 - 21. energetická síť
 - 22. energetická síť
 - 23. energetická síť
 - 24. energetická síť
 - 25. energetická síť
 - 26. energetická síť
 - 27. energetická síť
 - 28. energetická síť
 - 29. energetická síť
 - 30. energetická síť
 - 31. energetická síť
 - 32. energetická síť
 - 33. energetická síť
 - 34. energetická síť
 - 35. energetická síť
 - 36. energetická síť
 - 37. energetická síť
 - 38. energetická síť
 - 39. energetická síť
 - 40. energetická síť
 - 41. energetická síť
 - 42. energetická síť
 - 43. energetická síť
 - 44. energetická síť
 - 45. energetická síť
 - 46. energetická síť
 - 47. energetická síť
 - 48. energetická síť
 - 49. energetická síť
 - 50. energetická síť

ÚPMSÚ ZÁBLATÍ 24
1

ÚPMSÚ ZÁBLATÍ 24
1

ÚPMSÚ ZÁBLATÍ 24
1

Křišťanovice

57.10.1988
Městský úřad Prachatice
Křišťanovice
3.12.14.48